

#AVAKA10

#TEISĖS #PRODIUSERIAI
#KITAKŪRYBOSPUSĖ
#SIDABRINĖGERVĖ
#KOLEKTYVINISTEISIŲADMINISTRAVIMAS
#TV #KINAS #FILMAI #SIDABRINĖGERVĖ #AUDIOVIZUALINIAIKŪRINIAI
#AUTORIŲTEISĖS #PRODIUSERIAI #TEISĖS #AUTORIŲTEISĖS #KINOFONDAS #PRODIUSERIAI
#AUDIOVIZUALINIAIKŪRINIAI #KITAKŪRYBOSPUSĖ #SIDABRINĖGERVĖ
#AUTORIAI #AUTORIŲTEISĖS #KINOFONDAS #KINAS #AUTORIAI #TV #TEISĖS
#KITAKŪRYBOSPUSĖ #SIDABRINĖGERVĖ #KOLEKTYVINISTEISIŲADMINISTRAVIMAS
#KINAS #AUTORIAI #TV #FILMAI #AUDIOVIZUALINIAIKŪRINIAI
#KITAKŪRYBOSPUSĖ #PRODIUSERIAI #TEISĖS #AUTORIŲTEISĖS #KINOFONDAS #AUDIOVIZUALINIAIKŪRINIAI
#KINOFONDAS #KITAKŪRYBOSPUSĖ #PRODIUSERIAI #TEISĖS #AUTORIŲTEISĖS #KINOFONDAS

IŽANGA

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA 2021 m. mini dešimties veiklos metų sukaktį. Atsižvelgdami į Lietuvoje ir pasaulyje susidariusią pandeminę situaciją dėl COVID-19, pakoregavusią visų mūsų gyvenimus, negalime surengti šventės savo nariams ir audiovizualinio sektoriaus atstovams.

Tačiau labai norisi pasidalinti su jumis savo pasiekimais, apžvelgti nuveiktus darbus, todėl ir gimė mintis kartu su kolektyvu parengti šį ypatingą leidinį.

Leidinį sudaro:

- AVAKA 2008–2020 m. veiklos kelias ir rodikliai
- Audiovizualinio sektoriaus atstovų atsiliepiamai, prisiminimai ir sveikinimai
- Aktuali informacija audiovizualiniam sektoriui
- Lietuvos didžiųjų televizijų ateities prognozės
- 2020 m. Skaidrumo ataskaita – kasmetinė privaloma veiklos ir finansinė
- Ataskaita, kurią kolektyvinio administravimo organizacijos privalo pateikti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu (LR ATGTI).

Viliamės, šis leidinys jums bus įdomus tiek retrospektyviai žvelgiant į AVAKA dešimties metų veiklą, tiek skaitant atsiliepiamus ir aktualią audiovizualiniam sektoriui informaciją.

Vertiname kiekvieną savo narį ir džiaugiamės, kad kasdienis mūsų darbas duoda rezultatų.

Šiame leidinyje naudojamos fotografijos iš AVAKA arba asmeninių archyvų.

*Su pagarba
AVAKA kolektyvas*

The logo for AVAKA, featuring the word "AVAKA" in a bold, white, sans-serif font. The letters are overlaid on a large, stylized, light green graphic element that resembles a large, abstract letter 'A' or a series of overlapping lines, set against a dark green background.

TURINYS

DEŠIMTIES METŲ KELIONĖ

AVAKA direktorius Darius Vaitiekūnas **4 psl.**

AVAKA VEIKLOS KELIAS 2008–2020 M.

AVAKA veiklos apžvalga ir rodikliai **5–14 psl.**

KOMENTARAI IR SVEIKINIMAI

Nijolė Matulevičienė, LR kultūros ministerijos Autorių teisių skyriaus vedėja **16-17 psl.**

Edmundas Vaitekūnas, LATGA-A generalinis direktorius **18 psl.**

Gytis Lukšas, Lietuvos kinematografininkų sąjungos pirmininkas **19 psl.**

Tomas Lange, AGICOA direktorius **20 psl.**

Agnė Begetė, AGATA direktorė **20 psl.**

Pokalbis su Marija Stonyte apie AVAKA remiamą Naujojo Baltijos kino programą **21 psl.**

AKTUALU

AVAKA teisinė informacija **23–24 psl.**

Piratavimas Lietuvoje, Vytas Simanavičius, INAC **25–26 psl.**

LRTK veikla ir autorių teisių apsauga skaitmeninėje erdvėje **27 psl.**

[Lietuvos radijo ir televizijos komisijos informacija]

LIETUVOS TELEVIZIJŲ PROGNOZĖS

Rytis Organauskas, LRT generalinės direktorės pavaduotojas **28 psl.**

Laura Blaževičiūtė, TV3 televizijos vadovė **29 psl.**

Gediminas Malaskevičius, LNK atstovas spaudai **30 psl.**

AVAKA 2020 M. SKAIDRUMO ATASKAITA

Veiklos informacija **33–36 psl.**

Apskaitos ir finansinė informacija **37–38 psl.**

Specialioji ataskaita **40 psl.**

Auditas **41–42 psl.**

Nuotraukos autorė: Vilija Buivydė

Dešimties metų kelionė

Šiais metais asociacijai AVAKA sukanka 10 metų. Ir nors asociacija įkurta dar 2008 m., tačiau tik nuo 2011 m. pradėjo kolektyviai administruoti Lietuvos kino ir televizijos kūrėjų teises. Dėl to savo veiklos atskaitos metus skaičiuojame būtent nuo 2011 m.

Kai prieš 10 metų buvau pakviestas padėti kurti audiovizualinio sektoriaus asociaciją AVAKA, tai atrodė kaip puikus profesinis ir gyvenimiškas iššūkis. Priėmiau jį daug negalvodamas. Ir nuo pat pradžių žinojau, kad mūsų pagrindinis tikslas bus ne tik surinkti nariams priklausantį atlyginimą, tačiau ir tapti organizacija, kuri kuria Lietuvos audiovizualiniam sektoriui pridėtinę vertę kuria pasitiki nariai ir kurioje visuomet randa atsakymus į rūpimus klausimus. Tai buvo ir yra mūsų prioritetas visus šiuos metus.

Kaip sako išminčiai: jei nori eiti greitai – eik vienas, o jei nori eiti toli – eik su komanda. Atskirai noriu padėkoti visiems sutiktiems žmonėms, kurie per 10 metų padėjo, prisidėjo ir kitaip rėmė AVAKA veiklas ir darbus. O svarbiausia – AVAKA komanda! Tai yra fantastiškas kolektyvas, apie kurį veiklos pradžioje galėjau tik svajoti, o šiandien galiu tik didžiuotis! Ačiū Jums už tai!

Šiandien, vertinant 10 metų AVAKA nueitą kelią, kviečiame Jus peržiūrėti mūsų nuveiktus darbus, pasiektus rezultatus ir įgyvendintas idėjas, o taip pat ir išgirsti mūsų narių ir kolegų vertinimus. O mes nesustojame! Toliau sau keliamo naujus iššūkius, generuojame naujas idėjas ir kviečiame visus Lietuvos kūrėjus prisidėti ir bendrai kurti ateities AVAKA!

*Direktorius
Darius Vaitiekūnas*

2008–2010 m.

- Įkuriama Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA, kurios pagrindinė paskirtis – organizuoti **kino ir televizijos apdovanojimus**.

Sidabrinė Gervė
Lietuvos kino apdovanojimai

2011 m.

- Birželio 1 d. pradeda darbą AVAKA administracija, o pati **asociacija ima veikti kaip kolektyvinio administravimo asociacija**.
- Birželio 1 d. asociacijai AVAKA priklauso 12 narių.
- Spalį parengiami ir su LR kultūros ministerija suderinami nauji AVAKA įstatai ir atlyginimo paskirstymo taisyklės.
- Lapkritį įvyksta pirmas visuotinis AVAKA narių susirinkimas.

- Su Tarptautine audiovizualinių kūrinių kolektyvinio administravimo asociacija AGICOA (angl. Association for the International Collective Management of Audiovisual Works AGICOA) derinamos strateginio bendradarbiavimo sąlygos.

NIJOLĖ JANINA MATULEVIČIENĖ

LR kultūros ministerijos Autorių teisių skyriaus vedėja

„Šiandien, vertinant AVAKA 10 metų veiklos patirtį, galima tvirtai sakyti, kad ši asociacija sėkmingai surado savo vietą Lietuvos autorių teisių apsaugos sistemoje, sugebėjo sukurti tvirtą administracinę pagrindą, suburti profesionalų kolektyvą. Nuoširdžiai sveikinu ir linkiu Asociacijai gerų ateities perspektyvų.“

Nuotrauka: Nijolė Janina Matulevičienė, LR kultūros ministerijos archyvas

16
psl.

AGNĖ BEGETĖ

Lietuvos gretutinių teisių asociacijos AGATA direktorė

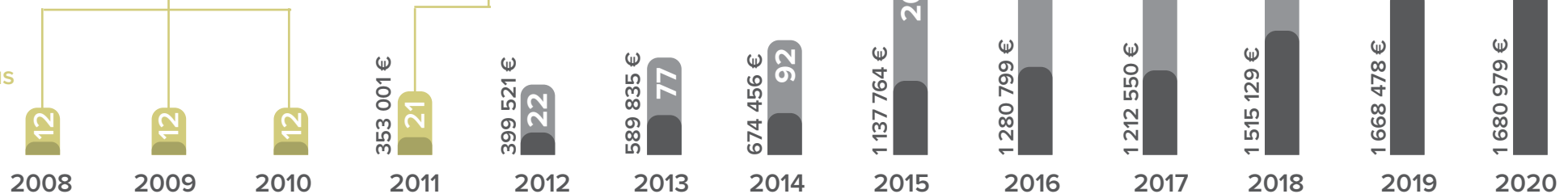
„Sveikinu AVAKA, kad esate ne tik pinigus surenkanti ir paskirstanti mašina, o ir darote papildomus veiksmus, kurie neša gėrį visiems teisių turėtojams. Ypač prasmingas projektas Kino Fondas, atgaivinti Nacionaliniai kino apdovanojimai „Sidabrinė gervė“. Tik pirmyn su rokenrolu!“

Nuotrauka: Agnė Begetė, asmeninis archyvas

20
psl.

Narių skaičius
Surinktas atlyginimas

Metai

2012 m.

- Pirmą kartą AVAKA nariams **paskirstomos lėšos už kūrinių kabelinę retransliaciją.**
- Lapkritį pasirašoma AVAKA ir Lietuvos kinematografininkų sąjungos (LKS) bendradarbiavimo sutartis, kurios tikslas – stiprinti Lietuvos audiovizualinių kūrinių sektorių.

EDMUNDAS VAITEKŪNAS
LATGA-A generalinis direktorius

Prieš 10 metų įkurta AVAKA suvienijo kino kūrėjus. Tuo išsprendė ne tik tos srities autorių teisių apsaugos problemas, bet tuo pačiu padėjo kino naudotojams būti teisėtais ir teisingiems, legaliai demonstruoti tiek Lietuvos, tiek užsienio gamintojų audiovizualinius kūrinius.

Džiugu, kad AVAKA veikla yra aktyvi ir matoma, gerbiama autorių ir naudotojų. Linkiu naujų gerų idėjų ir sumanymų.

Nuotrauka: Edmundas Vaitekūnas, asmeninis archyvas

18
psl.

GYTIS LUKŠAS
Lietuvos kinematografininkų sąjungos pirmininkas

AVAKA viena iš pirmųjų suprato, kad kiekvienas narys turi pajusti, kad jis svarbus ir neužmirštas ir kad juo rūpinamasi. Jis turi kur ateiti ir kreiptis pagalbos. Atsirado socialinės programos ir dar daug kas planuojama nuveikti kūrėjų labui. Žmonės pajuto žmogiškąjį asociacijos veidą. Iš visos širdies linkiu, kad tai tęstųsi ir plėstųsi toliau.

Nuotrauka: Gytis Lukšas, fot. J. Matonis

19
psl.

Narių skaičius
Surinktas atlyginimas

2013 m.

- Pakeisti AVAKA įstatai, įsteigiamos dvi gildijos – **AV autorių ir AV prodiuserių.** Įvedama proporcinga AV kūrinių autorių ir prodiuserių atstovavimo sistema taryboje.

- Toliau bendradarbiaujama su AGICOA ir jau 2013 m. inicijuojama strateginio bendradarbiavimo su šia asociacija sutartis.

- AVAKA per kelerius kolektyvinio administravimo veiklos metus įsitvirtina ne tik Lietuvoje, bet plečiasi ir tarptautiniu lygmeniu – **AGICOA strateginio bendradarbiavimo sutartimi suteikia teisę asociacijai AVAKA veikti jų vardu,** patiki Lietuvos teritorijoje administruoti daugiau kaip 1,5 mln. kūrinių iš AGICOA administruojamo repertuaro, tarp kurių – nepriklausomų pasaulio kino ir televizijos prodiuserių teisės, įskaitant ir didžiąsias JAV kino studijas.

AVAKA

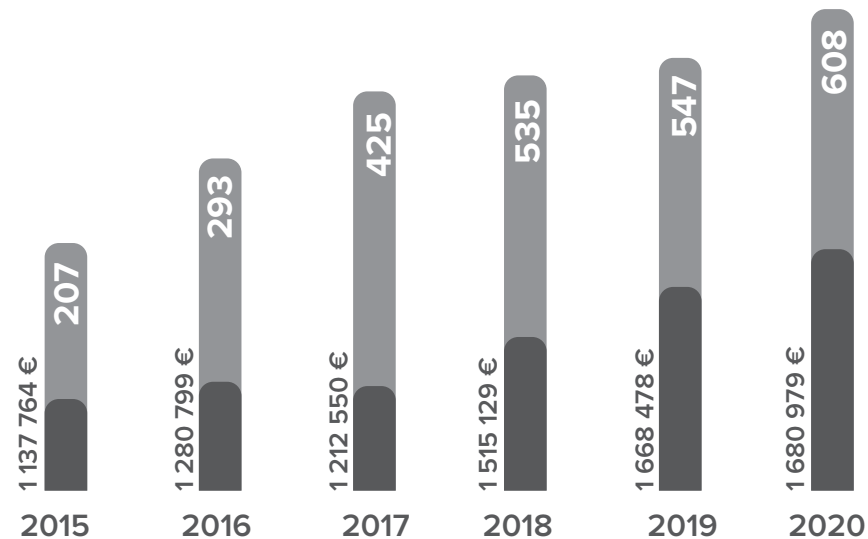
AUTORIŲ
GILDIJA

PRODIUSERIŲ
GILDIJA

TARYBA

3 autoriai

3 prodiuseriai

2014 m.

- **AVAKA pradeda administruoti dar vieną teisę:** LR Kultūros ministro įsakymu asociacijai AVAKA priskiriama ir patikima dar viena užduotis – paskirstyti ir išmokėti vadinamosios „tuščios laikmenos“ atlyginimą AV prodiuseriams ir atstovaujamiems autoriams.
- AVAKA plečia savo akiratį **audiovizualiniame sektoriuje ir autorių teisių srityje:**
  - sudaroma bendradarbiavimo sutartis su Mykolo Romerio universitetu;
  - pradedami remti kino industrijos renginiai: Lietuvos kino apdovanojimai „Sidabrinė gervė“, Europos šalių kino forumas „Scanorama“ – Naujasis Baltijos kinas, Baltijos šalių kino festivalis „Baltijos banga“;
  - pasiekiamas susitarimas su Lietuvos kino centru dėl Lietuvos kino studijoje sukurtų filmų retransliavimo ir atlyginimo išmokėjimo autoriams.
- **AVAKA atnaujina vizualinį identitetą:** sukuriamas naujas logotipas ir pristatoma atnaujinta interneto svetainė.

MARIJA STONYTĖ
režisierė

Apie AVAKA remiamą „Naujasis Baltijos kinas“ programą:

Šie apdovanojimai man buvo įrodymas, kad mano filmai gyvuoja už mano montažinės sienų, kad dialogas su žiūrovu įvyko. Tai buvo padrąšinimas tvirtai žengti savo kino keliu, nebijoti nepatogių temų, būti atvirai ir džiaugtis kūrybiniu procesu.

Nuotrauka: Marija Stonytė, Europos šalių kino forumo „Scanorama“ archyvas

21
psl.

Narių skaičius

Surinktas atlyginimas

Metai

2015 m.

- AVAKA kartu su kitomis asociacijomis LATGA ir AGATA, sudaro **naują keturšalę licencinę sutartį su kabelinės retransliacijos operatoriais** – AVAKA atstovaujimų teisių turėtojų atlyginimo dalis padidėja iki 42 proc.
- Pasirašoma **strateginė bendradarbiavimo sutartis su AGICOA**.
- AVAKA aktyviai bendradarbiauja su kitomis audiovizualinio sektoriaus institucijomis:
  - sudaroma bendradarbiavimo sutartis su **Lietuvos muzikos ir teatro akademija**;
  - aktyviai bendradarbiaujama su **Intelektinės nuosavybės apsaugos centru (INAC)**, blokuojant svetaines, kurios neteisėtai platina kūrinius internete.

- AVAKA, pasinaudodama LR kultūros ministerijos finansavimu iš Kūrybinės veiklos, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programos, pradeda vykdyti tęstinę projekcinę veiklą, siekdama sukurti pridėtinę vertę audiovizualiniam sektoriui.
- **Startuoja pirmoji legali VOD platforma Lietuvoje Kino fondas (www.kinofondas.lt)**. Įgyvendinamas pirmasis projekto Kino fondas etapas, kurio metu sukuriama mobilioji programėlė (telefonams ir planšetiniams kompiuteriams). Mobilioje aplikacijoje viešai paskelbiami 108 Lietuvos kino studijoje sukurti filmai nuo 1957 iki 1981 metų. Projektą dalinai finansuoja LR kultūros ministerija.
- Pradedama vykdyti švietimo programa TV ir kino kūrėjams „**Kita kūrybos pusė**“.

AVAKA inicijuoja kino ir TV industrijos švietimo projektą – seminarų ciklą, skirtą autoriams ir kūrinių gamintojams.

Seminarų ciklo renginiai vyksta kartą per mėnesį, paskutinį mėnesio ketvirtadienį, Vilniaus mokytojų namuose. Surengiami devyni nemokami seminarai įvairiomis autoriams ir prodiuseriams aktualiomis temomis. Projektą dalinai finansuoja LR kultūros ministerija.

TOMAS LANGE
AGICOA direktorius

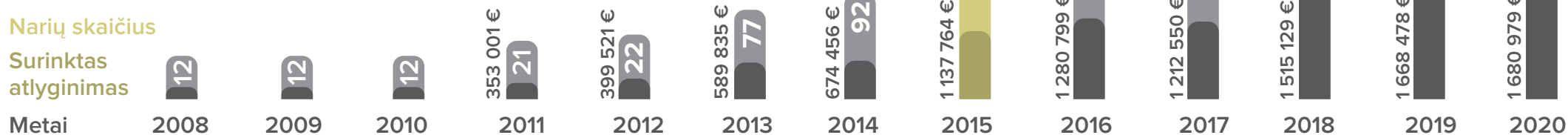
Norime pabrėžti, kad AVAKA vysto ir atlieka labai svarbų darbą, kuris padeda užtikrinti autorių teisių apsaugą šalyje, gina ir administruoja AGICOA teisių turėtojus ir jų repertuarą.

Mes tikimės ir toliau plėtoti mūsų bendradarbiavimą.

Nuotrauka: Tomas Lange, asmeninis archyvas

20
psl.

Narių skaičius
Surinktas atlyginimas

2016 m.

- **Sukuriama informacinė duomenų bazė „Infondas.lt“.** Platformoje skelbiama informacija apie AVAKA administruojamus teisių turėtojus, kūrinius bei kūrybines komandas.
- **Sukuriama sistema AIMS,** skirta asociacijos AVAKA narių filmų stebėsenai interneto svetainėse, kurios neteisėtai platina filmus. Techniškai sistema pradedama naudoti nuo 2017 metų. Projektą dalinai finansuoja LR kultūros ministerija.

- **VOD platformos Kino fondas veikia.** Platformoje skelbiama 300 vaidybinių, dokumentinių ir animacinių filmų, sukurtų Lietuvos kino kūrėjų nuo 1957 iki 2016 metų. Prodiuseriai turi galimybę patys nustatyti savo filmų peržiūrų kainą arba rodyti juos nemokamai. Projektą dalinai finansuoja LR kultūros ministerija.
- **Švietimo programos „Kita kūrybos pusė“ veikia.** Plėtojant asociacijos AVAKA mokymų programą, tęsiamas seminarų ciklas. Suorganizuojami devyni atviri seminarai autorių teisių, skaitmeninės audiovizualinių kūrinių sklaidos, mokesčių temomis. Projektas dalinai finansuojamas LR kultūros ministerija.

VYTAS SIMANAVICIUS

Intelektinės nuosavybės apsaugos centro (INAC) vadovas

Apie 2015 m. padidėjo svetainių internete skaičius, jos pradėjo daryti didelę žalą. Tuo metu INAC ir AVAKA pradėjome bendradarbiauti ginant prodiuserių, kino kūrėjų kompanijų teises internete. Šis bendradarbiavimas tęsiasi iki šiol, ko pasekoje lietuviškų filmų internete ženkliai sumažėjo.

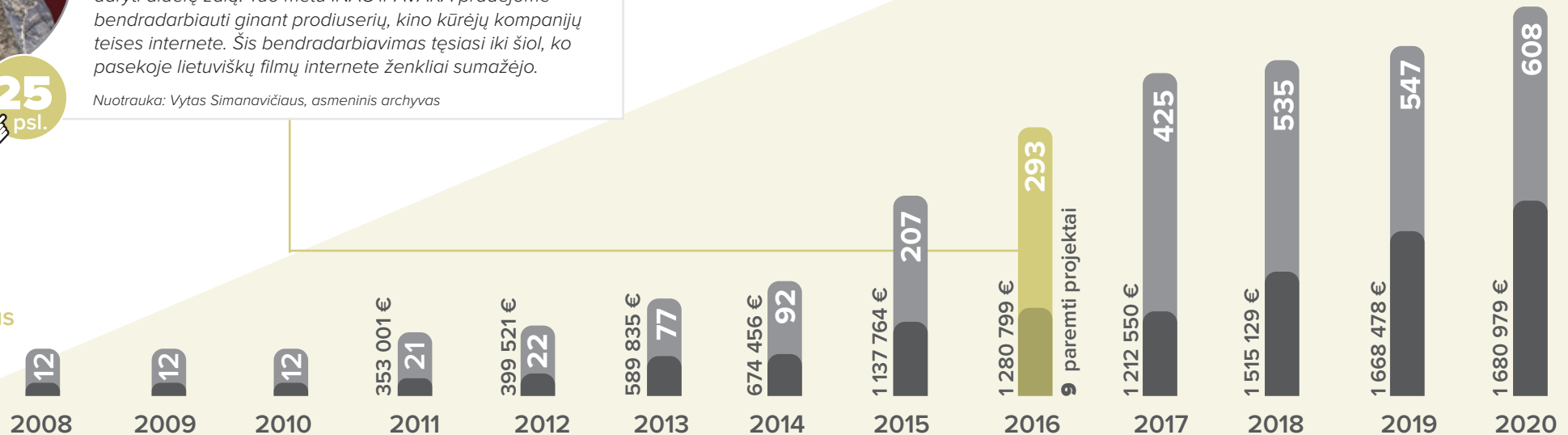
Nuotrauka: Vytautas Simanavičius, asmeninis archyvas

25
psl.

Narių skaičius

Surinktas atlyginimas

Metai

2017 m.

- **Įkuriama Stebėtojų komisija** – naujas AVAKA veiklos priežiūros institutas.
- **Pradedama aktyvi antipiratinė veikla.** AVAKA pradeda teisminį procesą su „Torrent“ svetainės administratoriais, kurie vykdė neteisėtą veiklą internete ir viešai skelbė filmus, neturėdami tam licencijos. AVAKA teisminį procesą pradeda gavusi dešimties prodiuserių įgaliojimus atstovauti jų interesams teisme

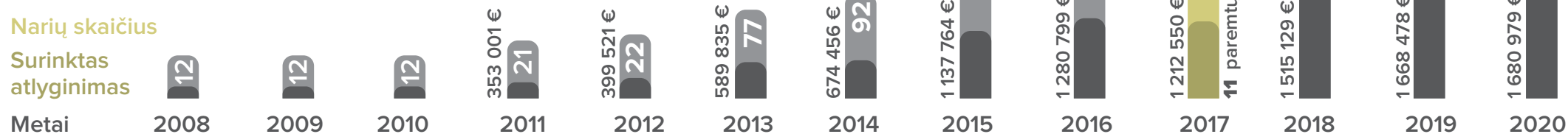
- **Švietimo programa „Kita kūrybos pusė“.** Įgyvendinamas tarptautinis renginys „Prodiuseris vs. pardavimų agentas. Tarptautinių kino pardavimų sėkmės formulė“ su filmų pardavimų ekspertu Juleku Kedzierskiu ir tarptautinės filmų pardavimo agentūros „Film Republic“ įkūrėju Xavieru Henry-Rashidu. Surengiama antroji tarptautinių mokymų sesija „Stanley Kubrick: jei tai gali būti parašyta arba sugalvota, tai gali būti ir nufilmuota. Filmo kūrimo procesas: nuo idėjos iki didžiojo ekrano“. Mokymų lektoriai: Europos filmų koledžo (angl. European Film College) scenarijų katedros vadovas Jimas Fernaldas ir Stanley'io Kubricko filmų prodiuseris Janas Harlanas.

- **Chubbuck aktorinio meistriskumo dirbtuvės:** AVAKA prisideda prie „Actors Workshop Vilnius“ organizuotų Chubbuck aktorinio meistriskumo dirbtuvių su aktoriumi Franku Feysu „Actors Workshop: Ivana Chubbuck's technique by Frank Feys“.

Narių skaičius
Surinktas atlyginimas

- **VOD platforma Kino fondas.** Platformą sudaro 450 filmų – nuo dokumentikos iki animacijos, trumpametražių filmų, studentų darbų. Kino fondas tampa Europos VOD platformų asociacijos „EuroVOD“ nariu. „EuroVOD“ – tai Europos Sąjungoje veikianti asociacija, siejanti Europos nepriklausomo kino VOD platformas, kurios tikslas – skatinti tarpkultūrinį bendradarbiavimą, dalintis gerosiomis praktikomis ir bendrai spręsti VOD rinkos problemas ES institucijų lygmeniu.

Įgyvendinamas dešimties lietuviškų filmų ciklas „Kur tu – ten ir kinas“. Dešimt savaičių kiekvieną sekmadienį gerai žinomi lietuviški filmai transliuojami per „Delfi TV“.

Bendradarbiaujama su „European Film Challenge“ – europietišų filmų žiūrėjimo iššūkiu, kurio nugalėtojas keliauja į Berlyno kino festivalį. Pirmame etape platforma „www.kinofondas.lt“ pripažįstama populiariausia legalaus turinio kino platforma.

- **Viešbučių licencijavimas.** Pradedamas procesas, kuriuo siekiama suteikti licencijas viešbučiams už teisę kambariuose viešai skelbti audiovizualinius kūrinius.

2018 m.

- **Plečiamas bendradarbiavimas su AGICOA** – pasirašoma abipusio atstovavimo sutartis, pagal kurią AVAKA įgalioja AGICOA administruoti AVAKA narių prodiuserių retransliavimo teises visame pasaulyje.
- **VOD platforma Kino fondas.** Bendradarbiaujant su Prancūzijos VOD platforma „UniversCiné“ (www.universcine.com) pristatoma dešimt restauruotų kino klasiko Roberto Rossellini filmų („Kur tu – ten Rossellini“) ir dešimt režisierių Ulricho Seidlio ir Rubeno Östlundo filmų.
- **Populiarinant lietuvišką kiną,** bendradarbiaujama su Europos šalių kino forumu „Scanorama“, lietuviško kino festivaliu Berlyne „Litauisches Kino Goes Berlin“, Tarptautiniu animacinių filmų festivaliu „Tindirindis“, Dokumentinių filmų festivaliu „EDOX“, trumpametražių filmų kūrimo iššūkiu „Odisėja72“, Baltijos šalių trumpametražių filmų projektu „Baltic Pitching Forum“ ir su „Huracan Coffee“, Marketingo mokykla, konkursu „European Film Challenge“.
- Pasirašoma bendradarbiavimo sutartis su **Lietuvos kurčiųjų draugija** dėl 100 filmų subtitravimo.

KĘSTUTIS VAIŠNORA

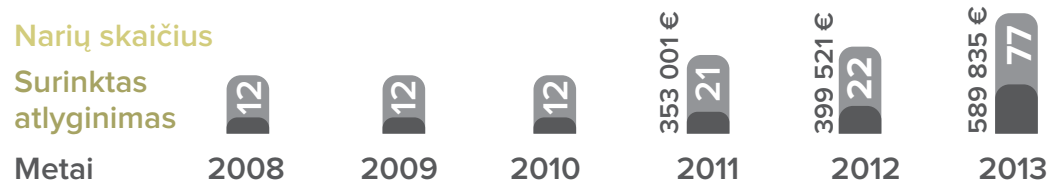
Lietuvos kurčiųjų draugijos prezidentas

Nuo 2018 metų prasidėjęs Lietuvos kurčiųjų draugijos ir kinofondas.lt bendradarbiavimas dėl filmų pritaikymo kurtiesiems ir neprigirdintiesiems – ypatingai reikšmingas pritaikymo pavyzdys. Lietuvoje turime dar mažai pritaikytų filmų kurtiesiems ir neprigirdintiesiems ir negalime dar taip džiaugtis, kaip JAV, Skandinavijos šalys, kur pritaikomas subtitrais, nėra diskusijų, ar iniciatyvų klausimas, o kasdieninė realybė. Džiaugiamės šia iniciatyva, nuosekliu darbu ir rezultatais, kuris yra puikus pavyzdys televizijoms ar filmų transliuotojams ir tikimės, kad tai taps kasdienine realybe. Vertiname kinofondas.lt komandos iniciatyvą, nes idėja dėl pritaikymo kilo iš jų pačių, o tai rodo, kad siekiama įtrauktis ir kiekvienas žmogus – svarbus.

Nuotrauka: Kęstutis Vaišnora, asmeninis archyvas

Narių skaičius

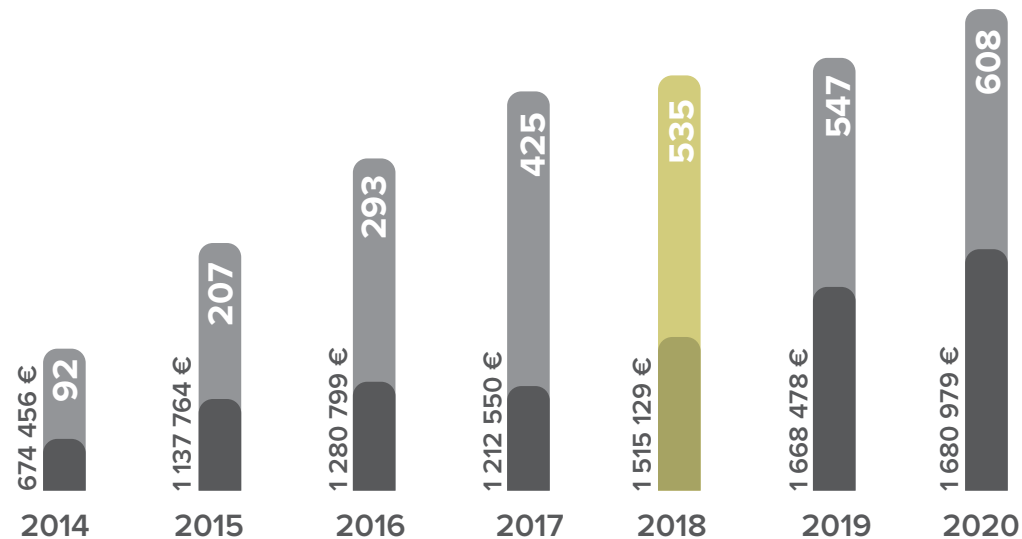
Surinktas atlyginimas

- **Švietimo programa „Kita kūrybos pusė“ ir bendradarbiavimas su BAFF.** Užmezgami bendradarbiavimo ryšiai su „Baltic-American Freedom Foundation“ (BAFF), JAV ambasada Lietuvoje, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kūrybinių industrijų fakultetu, „Kūrybiškos Europos“ medijų biuru Lietuvoje būsimiems mokymams organizuoti.

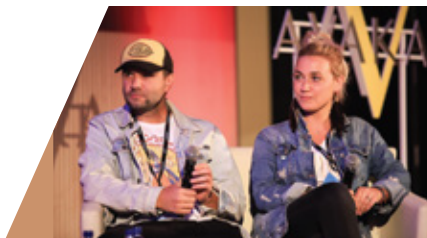

- AVAKA prisijungia prie Britų tarybos ir „Meno avilio“ organizuojamo medijų raštingumo projekto „**Dideli maži ekranai**“. Programos metu asociacijos AVAKA atstovai lankosi Lietuvos mokyklose, kuriose kalbama autorių teisių klausimais.
- AVAKA prisijungia prie akcijos „**Biški vagis nebūna**“, kurios tikslas – atkreipti dėmesį į nelegaliai platinamų filmų, muzikos bei knygų mastus.
- Pasirašoma nauja ilgalaikė devynerių metų licencinė sutartis su retransliavimo operatoriais dėl **kūrinių kabelinės retransliacijos**. Šiuo susitarimu Lietuvos kabelinių televizijų operatoriai įsipareigoja per devynerius metus sumokėti apie 22 mln. eurų, kurie bus paskirstyti teisių turėtojams už kūrinių retransliavimą kabelinių operatorių tinklais. Naujuoju susitarimu asociacijos AVAKA atstovaujamiems teisių turėtojams bus skirta 46 proc. nuo šios sumos.

2019 m.

- **„AVAKA Hall Comic Con“.** Didžiausiame Lietuvoje vykstančiame populiariosios kultūros renginyje „Comic Con Baltics 2019“ atidaroma AVAKA salė, kurioje žiūrovams pristatomi naujausi Lietuvos kino kūrėjų projektai.
- Švietimo programa **„Kita kūrybos pusė“ – svečiuose Neilas Landau.** „The Art & Craft of Writing for TV & Film with Neil Landau“ – dviejų dienų profesinės meistrystės dirbtuvės TV ir kino scenaristams su prodiuseriu, knygų autoriumi ir scenaristu Neilu Landau (JAV).

NEILAS LANDAU

TV ir kino scenaristas, prodiuseris

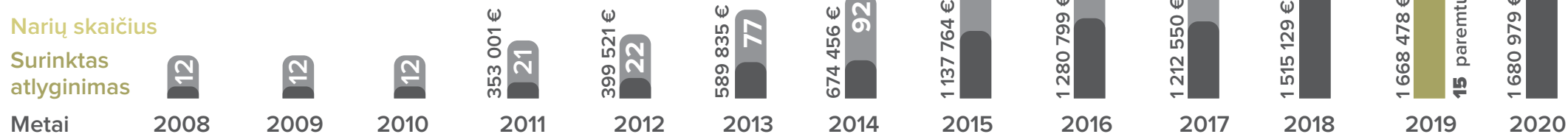
2019-aisiais pamilau Vilnių ir Užupį! Bet dar labiau man patiko dirbti su tokiais kūrybingais, užsidegusiais, sumaniais, turinčiais lakią vaizduotę, talentingais ir mane maloniai priėmusiais studentais! Pasidalinome nuostabiomis istorijomis, sakyčiau kai kurios jų buvo genialios! Negaliu sulaukti kada galėsiu sugrįžti.

Nuotrauka: Neilas Landau, AVAKA archyvas

- **Teisminiai procesai.** Nepavykus susitarti derybomis su Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija dėl licencinės sutarties sudarymo, ginčas perkeliamas į teismą.

Narių skaičius

Surinktas atlyginimas

- **VOD platforma Kino fondas.** Vystant projektą bendradarbiaujama su įvairių akcijų ir renginių organizatoriais: „Pradėk nuo savęs“, „Comic Con Baltics 2019“, trumpametražių filmų kūrimo iššūkiu „Odisėja 72“, lietuviškų filmų festivaliu „Litaisches Kino Goes Berlin“.

Kino fondas europietišku filmų konkurse „European Film Challenge“ tampa viena populiariausių platformų.

Užmezgami ryšiai su Lietuvos telekomunikacijų bendrove „Cgates“, siekiant Kino fondo filmų kolekciją pristatyti „Cgates“ vartotojams.

Pristatomos trumpametražių filmų agentūros „Lithuanian Shorts“, Lietuvos kino festivalio „Kino pavasaris“, Europos šalių kino forumo „Scanorama“ filmų kolekcijos.

Įdiegiamos papildomos elektroninės bankininkystės atsiskaitymo sistemos.

2020 m.

• Nacionalinių kino apdovanojimų „Sidabrinė gervė“ sugrįžimas.

Asociacija AVAKA įsigyja teises į „Sidabrinės gervės“ apdovanojimus, vardą ir statulėlę. Apdovanojimams pristatomi 2019–2020 m. filmai, kurių viešai prieinamos peržiūros įvyko laikotarpiu nuo 2018 m. balandžio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 1 d.

Filmus vertino atrankos ir balsavimo komisijos. Atrankos komisiją sudarė: kino kritikas, VDU meno fakulteto dėstytojas Gediminas Jankauskas, animacinių filmų režisierius Ilja Bereznickas, kino rodytojas Raimundas Bilinskas, kino režisierius Gytis Lukšas, kino kritikas ir Europos kino akademijos narys Edvinas Pukšta, kino programų kuratorė Aistė Račaitytė, kino režisierius ir rašytojas Alvydas Šlepikas, komisijos pirmininkė, kino ir kultūros istorikė, dr. Lina Kaminskaitė. Balsavimo komisiją sudarė daugiau nei 100 kino industrijos atstovų.

Įdiegiamos skaitmeninė paraiškų teikimo ir balsavimo sistemos atrankos ir balsavimo komisijoms.

Balsavimą prižiūrėjo tarptautinė audito kompanija „Grant Thornton Baltic“.

Lapkričio 22 d. įvyksta apdovanojimų ceremonija. Įteikiamas specialus apdovanojimas „Žalioji gervė“ už atsakingą požiūrį į ekologiją, su daugiausia apdovanojimų triumfuoja **Karolio Kaupinio „Nova Lituania“**.

Režisierius Karolis Kaupinis
AVAKA archyvas

2020 m. pateikiami 83 filmai:

2020 m. pateikti filmai pagal trukmę:

36 ilgametražiai filmai

47 trumpametražiai filmai

2020 m. Pateikti filmai pagal tipą:

48 vaidybiniai

28 dokumentiniai

7 animaciniai

Nominacijų skaičius:

17 sidabrinės gervės nominacijų

1 sidabrinės gervės kiaušinio nominacija

1 Vox populi nominacija

1 Auksinės gervės nominacija

40 nominacijoms teikiami filmai

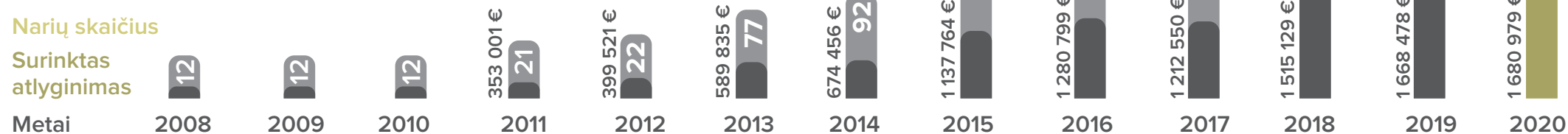
58 nominacijoms teikiami kūrėjai

Daugiausiai nominacijų pelno filmai:

Narių skaičius

Surinktas atlyginimas

2020 m.

• VOD platforma Kino fondas

Benradarbiavimas | Festivaliai: Europos šalių kino forumas „Scanorama“, Vilniaus tarptautinis kino festivalis „Kino pavasaris“, Tarptautinis Kauno kino festivalis „Videogramos“, Tarptautinis Vilniaus vaikų ir jaunimo kino festivalis, Sporto kino festivalis, Tarptautinis dokumentinių filmų festivalis „Nepatogus kinas“, Lietuviškų filmų festivalis Vokietijoje „Litauishes Kino Goes Berlin“.

Programos | „Panevėžio projekcijos“, LUX kino dienos, dokumentinių filmų peržiūrų ciklas „Common People“

Naujovės | Kino Fondo dovanų kuponai, piniginės papildymo funkcija, „Kinas kalba“ – nemokamos kino peržiūros ir susitikimai su kino kūrėjais Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, Kino Fondo bendruomenė pokalbių platformoje „Vieta App“, Kino Fondo filmų kolekcija „Cgates“ vartotojams.

• Socialinis ir kultūrinis fondas.

AVAKA tarybos sprendimu 2020 m. sukauptos Socialinio ir kultūrinio fondo lėšos skiriamos ne projektams paremti, o asociacijos AVAKA nariams. **Kiekvienam fiziniam asmeniui skiriama po 200 eurų parama**, siekiant prisidėti prie narių gerovės, atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos pasekmes.

Karantino metu organizuojami **nuotoliniai susitikimai** nariams aktualiomis temomis: nuo finansinės paramos gavimo Lietuvos Respublikos mastu iki AVAKA veiklos vykdomų veiklų pristatymo, iškilusių klausimų sprendimo.

Filmų platformoje žiūrimumas:

Skelbiamų filmų skaičius: ~600

Mokami filmai:

Filmų puslapių atidarymai **562 615**

Filmų peržiūros **26 477**

Nemokami filmai

Filmų puslapių atidarymai **939 599**

Filmų peržiūros **101 436**

Narių skaičius

Surinktas atlyginimas

Komentarai ir sveikinimai

PRISIMENANT AUDIOVIZUALINIŲ KŪRINIŲ AUTORIŲ TEISIŲ ASOCIACIJOS AVAKA VEIKLOS PRADŽIĄ

Šiomet sukanka dešimt metų, kai audiovizualinių kūrinių autorių ir prodiuserių teises Lietuvoje pradėjo administruoti Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA. Nors oficiali šios kolektyvinio teisių administravimo organizacijos įsteigimo data, kaip nurodyta už šios veiklos valstybinę priežiūrą atsakingos institucijos Kultūros ministerijos interneto svetainėje, yra 2008 m., tačiau praktinė AVAKA veikla prasidėjo vėliau.

Tuo metu dirbau Kultūros ministerijos Autorių teisių skyriuje, kurio viena svarbiausių funkcijų buvo autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinio administravimo valstybinė priežiūra. Kolektyvinis teisių administravimas, nepaisant gilių šios veiklos tradicijų Europoje, Lietuvoje vis dar kėlė daug diskusijų ir dažnai visuomenėje buvo vertinamas prieštaringai. Tai sudėtinga veiklos sritis, kurioje svarbu užsitarnauti tiek pačių kūrėjų, tiek visuomenės pasitikėjimą. Tuo metu Lietuvoje jau buvo susiformavusi kolektyvinio teisių administravimo sistema: visų kūrybinių sričių autorius siejo ilgametę patirtį turinti ir tarptautinį pripažinimą įgijusi Autorių teisių asociacija LATGA, atlikėjų ir fonogramų gamintojų teisėms administruoti buvo įsteigta ir sėkmingai veikė asociacija AGATA. Atrodė, kad nauja asociacija neturės jokių veiklos perspektyvų. Tuo labiau kad bandymų steigti naujas kolektyvinio teisių administravimo organizacijas buvo ir anksčiau, bet patirtis parodė, kad tie bandymai buvo nesėkmingi. Vertinant to laikotarpio aplinkybes, sumanymas steigti naują, vien tik audiovizualinės industrijos kūrėjams atstovaujančią organizaciją, buvo didelis iššūkis. Juk nemaža dalis audiovizualinių kūrinių autorių išlaikė savo narystę asociacijoje LATGA, o tai reiškė, kad dvi asociacijos turės konkuruoti tarpusavyje. Nepaisant tuo metu atsiradusių abejonių dėl naujos organizacijos poreikio, nuogaštavimų dėl galimų sunkumų, derinant santykius tarp organizacijų, dabar akivaizdu, kad AVAKA atsiradimas ir veikla turėjo teigiamą įtaką Lietuvos autorių teisių apsaugos sistemai.

*Nijolė Janina Matulevičienė,
LR kultūros ministerijos
Autorių teisių skyriaus vedėja,
2011 m.*

Kolektyvinis teisių administravimas audiovizualinėje srityje turi savo specifiką. Autorių ir prodiuserių teisės į audiovizualinių kūrinių retransliavimą ir teisės į kompensacinį atlyginimą už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais pagal Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme numatytą reguliavimą įgyvendinamos tik kolektyvinio administravimo būdu. Nors šiame įstatyme numatytas privalomas kolektyvinis teisių administravimas, tačiau teisių turėtojams palikta teisė pasirinkti jiems atstovaujančią organizaciją. Taigi naujos asociacijos atsiradimas užtikrino galimybę audiovizualinių kūrinių autoriams ir prodiuseriams pasirinkti už jų teisių administravimą atsakingą kolektyvinio administravimo organizaciją.

Tuo metu, kai AVAKA pradėjo savo veiklą, Lietuvos Respublikos Seime buvo svarstomas Kultūros ministerijos parengtas Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimo projektas, kuriame buvo numatytos normos, skirtos patobulinti kompensacinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais reglamentavimą. Nepaisant didelių kopijavimo mastų, dėl kurių teisių turėtojai netenka reikšmingų pajamų, šis kompensacinis atlyginimas (populiariai dar vadinamas „tuščiosios laikmenos“ mokesčiu) Lietuvoje turėjo labai daug kritikų. Įstatymo projekto priėmimui priešinosi tiek informacinių technologijų verslo, tiek atgaminimo laikmenos ir įrangą importuojančios įmonės bei joms atstovaujančios asociacijos, todėl, svarstant įstatymo projektą Seimo komitetuose, labai svarbus buvo visų kolektyvinio teisių administravimo asociacijų dalyvavimas diskusijose. Į šias diskusijas aktyviai įsitraukė ir AVAKA nariai – žinomi Lietuvos kino kūrėjai ir prodiuseriai. Siūlomi įstatymo pakeitimai buvo priimti 2011 m. gruodžio 21 dieną. Manau, kad kino industrijos kūrėjams atstovaujančios asociacijos nuomonė tikrai buvo svarbi, aiškinant siūlomo teisinio reguliavimo kritikams kompensacinio atlyginimo svarbą kūrėjams.

Asociacijos AVAKA veiklos pradžia sutapo su ypatingai svarbiu Lietuvai laikotarpiu. 2011 m. prasidėjo pasirengimas pirminkauti Europos Sąjungos Tarybai. Europos Komisija tuo metu jau rengė pasiūlymą naujai direktyvai, kurios pagrindinis tikslas buvo suderinti ES kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo organizacijų veiklos principus, jų veiklos skaidrumą ir efektyvumą. Lietuvai pirmininkaujant ES Tarybai 2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d., buvo sėkmingai užbaigtas šios direktyvos projekto svarstymas. Man, kaip Intelektinės nuosavybės Autorių teisių pogrupio pirmininkei, tuo laikotarpiu teko susitikti su įvairių organizacijų atstovais aptariant šiuos klausimus. Tai, kad Lietuva tuo metu jau turėjo pakankamai gerai veikiančią kolektyvinio administravimo sistemą ir atskirą kolektyvinio administravimo asociaciją, atstovaujančią kino industrijos kūrėjams, buvo tikrai didelis plusas tokiuose susitikimuose ir diskusijose.

Šiandien, vertinant AVAKA 10 metų veiklos patirtį, galima tvirtai sakyti, kad ši asociacija sėkmingai rado savo vietą Lietuvos autorių teisių apsaugos sistemoje, sugebėjo sukurti tvirtą administracinį pagrindą ir suburti profesionalų kolektyvą. Per šį veiklos laikotarpį asociacija aktyviai įsitraukė ir į projektinę veiklą. Mano nuomone, tokie projektai kaip: Kino fondas, kuriame kaupiami visuomenei viešai prieinami visi Lietuvos kino kūrėjų filmai, informacinė audiovizualinių kūrinių platforma „Infofondas“, seminarų ciklas „Kita kūrybos pusė“ ir kt., tikrai yra nevienadieniai ir turi išliekamąją vertę.

Taigi drąsų sumanymą įsteigti asociaciją AVAKA lydėjo sėkmė. Akivaizdu, kad šią sėkmę pirmiausia lėmė žinomų Lietuvos audiovizualinių kūrinių autorių ir prodiuserių iniciatyva, noras turėti atskirą, tik jiems atstovaujančią asociaciją, kuri užtikrintų jų teisių valdymą, atsižvelgiant į audiovizualinio sektoriaus specifiką, ir sudarytų sąlygas šios srities kūrėjams savarankiškai spręsti savo teisių valdymo ir gynimo klausimus.

Nuoširdžiai sveikinu ir linkiu asociacijai gerų ateities perspektyvų.

Prieš dešimt metų įsteigta AVAKA užbaigė 1990 m. pradėtos kolektyvinio administravimo nacionalinės sistemos Lietuvoje kūrimą. Kodėl tik po 20 metų? Tenka pripažinti, kad, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos kino praktiškai nebuvo. Gal trūko reikiamo dėmesio, gal lėšų, gal buvo kitų problemų. Todėl audiovizualinių kūrinių administravimas tuo metu nebuvo aktualus. Nebuvo ir teisinės bazės. Tik 1994 m. prisijungusi prie Berno konvencijos, Lietuva įsipareigojo rūpintis visų autorių (tiek Lietuvos, tiek užsienio) teisių apsauga. Reikėjo pagaliau atsikratyti leninistinio šūkio, kad „menas priklauso liaudžiai...“, ir išaiškinti visuomenei bei ypač kūrinių naudotojams, kad kūrinys pirmiausia priklauso pačiam kūrėjui ar autoriui. Nors, pripažinsiu, tai pasiekti nebuvo paprasta. Net atskiri politikai viešai piktinosi sakydami: „jeigu jau už muziką reikia mokėti, tai greitai reikės mokėti ir už orą...“ Tuo pačiu LATGA'oje (kitų autorių organizacijų tuo metu nebuvo) sprendėme, kaip įvykdyti įsipareigojimus ir apsaugoti užsienio kino prodiuserių (ypač Holivudo filmų) teises, nes piratinės videokasetės buvo pardavinėjamos bet kur ir bet kada. Šis įdirbis vėliau padėjo ir sprendžiant Lietuvos audiovizualinių kūrinių autorių bei prodiuserių teises.

Man įstrigo vienas susitikimas su Rolandu Skaisgiriu 2010 metais. Iki to laiko jau atsirado ir Lietuvos kino kūrėjų („Videometra“ ir kt.) darbų, atskiri serialai buvo rodomi per televiziją, stipriai įsitvirtino kabelinė televizija, kur dominavo ne tik nacionalinės, bet ir užsienio TV programos, o kartu ir neatskiria-

ma televizijos dalis – filmai. To susitikimo metu Rolandas buvo konkretus – audiovizualiniai kūriniai rodomi, bet kino prodiuserių teisės neginamos, autoriniai atlyginimai nemokami arba yra nepakankami. To būti negali ir imsime būtinų priemonių. Tapo aišku – Lietuvoje bus kuriama audiovizualinių kūrinių kolektyvinio administravimo asociacija. Bet kilo klausimas, ar naujoji asociacija turės ketinimų ir galių rūpintis užsienio kino prodiuserių teisėmis? Jų atstovai šiais tikslais net ketino steigti savo atstovybes Lietuvoje. LATGA jau turėjo didelį įdirbį ir autoritetą užsienyje, todėl patarimų jie dažniausiai kreipdavosi į mus. Džiaugiuosi, kad buvo pritarta mano siūlymui nesteigti tokių atstovybių, nes užsienio kino prodiuserių teisėmis visiškai galėtų pasirūpinti naujai steigiama Lietuvos audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA. Taip vėliau ir buvo padaryta.

Taigi prieš dešimt metų įkurta AVAKA suvienijo kino kūrėjus. Taip buvo išspręsta ne tik tos srities autorių teisių apsaugos problema, bet kartu pagelbėta kino naudotojams būti teisėtiems ir teisingiems, legaliai demonstruoti tiek Lietuvos, tiek užsienio gamintojų audiovizualinius kūrinius.

Džiugu, kad AVAKA veikla yra aktyvi ir matoma, gerbiama autorių ir naudotojų.

*Linkiu naujų gerų idėjų ir sumanymų.
Geriausio linkėjimai.*

Edmundas Vaitekūnas
LATGA-A generalinis
direktorius, 2012 m.

Kokios priežastys lėmė LKS ir asociacijos AVAKA bendradarbiavimą?

Žinote, man teko dalyvauti kuriant autorių gynimo institucijas pirmaisiais nepriklausomybės metais. Gynėm ne tik autorių teises, bet ir dokumentus, kompiuterius, įrangą, kuri padeda tas teises ginti. Viskam stojus į vėžias, susikūrus asociacijai LATGA, tapau jos tarybos nariu.

Veikiant pirmajai kolektyvinio administravimo asociacijai, pradėjo stigti didesnio dėmesio audiovizualiniam sektoriui, o tuo metu į šį sektorių ėmė žvalgytis tarptautinės organizacijos. Mums labai padėjo tai, kad priklausiau tarptautinei audiovizualinių kūrinių kūrėjų atstovavimo organizacijai FERA. Joje atstovavau Baltijos šalims, galėjau pasisemti tarptautinės patirties ir ją pritaikyti Lietuvoje.

Atsiradus asociacijai AVAKA, pradėjome kalbėtis apie bendros audiovizualinio sektoriaus gerovės, autorių ir prodiuserių gildijų formavimą. Vyko daug bendrų susitikimų, diskusijų dėl Kinematografininkų sąjungos narių teisių administravimo. Kiekvienas individualiai priėmė sprendimą, kuriai asociacijai toliau nori priklausyti. Džiaugiuosi, kad didesnė dalis sąjungos narių patikėjo AVAKA. Keitėsi įstatymai, pataisos, vyko bendradarbiavimas su LR kultūros ministerija. Reikia žiūrėti į asociaciją kaip į gyvą, be paliovos besivystantį organizmą. Esu įsitikinęs, kad, man būnant Lietuvos kinematografininkų sąjungos pirmininku, sprendimas buvo priimtas teisingas. Visada sakiau, kad Lietuvoje užteks vietos kelioms organizacijoms.

Gytis Lukšas,
Lietuvos kinematografininkų sąjungos pirmininkas, 2012 m.

Kokią įtaką LKS nariams turėjo asociacijos AVAKA atsiradimas?

AVAKA turėjo didžiulę įtaką audiovizualiniam sektoriui, nes atsirado tikrumas ir ramybė, kad šiuo sektoriumi bus pasirūpinta. Kinematografininkų sąjungoje buvo rengiami visuotiniai AVAKA narių susirinkimai, kur visi galėjome susitikti, diskutuoti, priimti svarbius sprendimus. Noriu pabrėžti atmosferą – gerą, nuoširdžią, atvirą – kuria rėmėsi ir remiasi AVAKA, taip pat bendravimą ir bendradarbiavimą, pristatant nuveiktus darbus ir ateities planus. Tai yra asociacijos stiprybė.

Kuo asociacija AVAKA skiriasi nuo kitų panašaus pobūdžio Lietuvoje veikiančių organizacijų?

Tiek dirbdamas su asociacijos AVAKA taryba, tiek su nariais matau akivaizdžius šios ir kitų organizacijų Lietuvoje skirtumus. AVAKA tapo autorių teisių gynėja, besirūpinančia nariais ir jų atlygio išmokėjimu, o kas dar svarbu – ji dalyvauja ir daugybėje renginių, programų. Džiaugiuosi, kad man būnant pirmininku užsimezgė neformalus, draugiški, o ne vien tik piniginiai santykiai. AVAKA tapo partneriu ir dalyviu beveik visų Kinematografininkų sąjungos renginių – visur jie buvo šalia.

AVAKA viena pirmųjų suprato, kad kiekvienas narys turi pajusti esantis svarbus ir nepamirštas, kad juo rūpinamasi. Jis turi kur ateiti ir kreiptis pagalbos. Atsirado socialinės programos ir dar daug kas planuojama nuveikti kūrėjų labui. Žmonės pajuto žmogiškąjį asociacijos veidą. Iš visos širdies linkiu, kad tai tęstųsi ir plėstųsi toliau.

Labai džiaugiuosi atgaivintais nacionaliniais kino apdovanojimais „Sidabrinė gervė“, kuriuose pagerbti kūrėjai, o jų kūriniai nominuoti ir įvertinti. Tai didžiausia pagarba. Linkiu, kad ši tradicija nesustotų ir tobulėtų. Jei ir toliau taip nuoširdžiai bus bendraujama ir pasitikima vieni kitais, narių skaičius didės, asociacija turės galimybę dar daug nuveikti kino žmonių labui. Tai visus mus vienijanti jėga.

TVIRTAS IR PATIKIMAS PARTNERIS

2015 m. AGICOA ir AVAKA pasirašė sutartį, kuria įtvirtino savo bendradarbiavimą, vėliau, 2018 m., buvo pasirašyta abipusio atstovavimo sutartis. Tačiau iš tikrųjų abi asociacijos kartu dirbti pradėjo gerokai anksčiau – dar 2011 metais.

Remiantis abipusio atstovavimo sutartimi, AVAKA įgaliota visa apimtimi administruoti ir atstovauti AGICOA repertuarui, vesti derybas ir sudaryti licencines sutartis su Lietuvos kabelinių televizijų operatoriais, surinkti ir paskirstyti autorinį atlyginimą, surinktą licencinių sutarčių pagrindu. Lygiai taip pat AGICOA yra įgaliota atstovauti AVAKA repertuarui visose likusio pasaulio teritorijose.

AVAKA pasirodė esanti tvirta, patikima ir susiformavusi Lietuvoje veikianti kolektyvinio administravimo organizacija, kuri atstovauja Lietuvos prodiuseriams, o susitarimo su AGICOA pagrindu – ir viso pasaulio audiovizualinių kūrinių prodiuseriams. Norime pabrėžti, kad AVAKA vysto ir atlieka labai svarbų darbą, kuris padeda užtikrinti autorių teisių apsaugą šalyje, gina ir administruoja AGICOA teisių turėtojus bei jų repertuarą. AVAKA nuo pat mūsų partnerystės pradžios palaipsniui rodė gerus rezultatus, derantis dėl Lietuvos kabelinių televizijų operatorių tarifų Lietuvos teritorijoje ir atlyginimo surinkimo bei išmokėjimo audiovizualinių kūrinių prodiuseriams. Mes tikimės ir toliau plėtoti mūsų bendradarbiavimą, taip pat bendradarbiaujant įgyvendinti būsimos Europos Sąjungos direktyvos 2019/789 (CabSat2) nuostatas ir reikalavimus.

Tomas Lange,
AGICOA direktorius, 2013 m.

PRISIMINIMAI APIE ASOCIACIJOS AVAKA ĮSIKŪRIMO PRADŽIĄ

AGATA tuo metu atstovavo audiovizualinių kūrinių prodiuseriams ir aktoriams, kiek tai susiję su vadinamąja „tuščia laikmena“, todėl gana aktyviai veikėme audiovizualinėje sferoje. Matėme, kad čia yra dar daug darbų. Mūsų bendradarbiavimo su asociacija AVAKA pradžia buvo nuosaiki ir rami, tačiau pats situacijos katalizatorius buvo Šveicarijoje įsikūrusios asociacijos AGICOA atsiradimas, kuri dalyvavo derybose su Kabelinių televizijų asociacija, siekdama atstovauti mūsų audiovizualinių kūrinių kūrėjų teisėms. Mūsų siekis buvo, kad Lietuvoje liktų kuo daugiau atlygio vietiniams kūrėjams, todėl džiugu, kad tai pavyko įgyvendinti.

Linkiu visoms kolektyvinio administravimo asociacijoms veikti išvien, siekiant bendrų tikslų. Visi kartu glaudžiai dirbdami, mes esame stipresni rūpindamiesi kūrėjais.

Sveikinu asociaciją AVAKA, kad esate ne tik pinigų surenkanti ir paskirstanti mašina, o darote ir papildomus veiksmus, kurie neša gėrį visiems teisių turėtojams. Ypač prasmingas projektas Kino fondas, atgaivinti nacionaliniai kino apdovanojimai „Sidabrinė gervė“. Tik pirmyn su rokenrolu!

Agnė Begetė,
Lietuvos gretutinių teisių asociacijos AGATA direktorė, 2014 m.

POKALBIS SU M. STONYTE APIE ASOCIACIJOS AVAKA REMIAMĄ NAUJOJO BALTIJOS KINO PROGRAMĄ

Naujojo Baltijos kino (NBK) konkursinė programa („Scanorama“) – su kuo asocijuojasi šis konkursas jaunajam kūrėjui? Kodėl tokie konkursai svarbūs?

Naujojo Baltijos kino programa – tai stipriausi ir labiausiai įsimintini metų trumpametražiai filmai. Dalyvavimas šioje programoje man, kaip filmo autorei, labai svarbi ir prasminga filmo kelionės Lietuvoje pradžia.

Kino festivalis „Scanorama“ šiai programai skiria ypatingą dėmesį: filmai rodomi geriausiu laiku, pirmoje (didžiausioje) „Forum Cinemas Vingis“ kino salėje. NBK filmų premjeros – tikra kino šventė.

Labai vertinu tai, kad dar būdama studentė galėjau dalintis savo kino darbais su Lietuvos žiūrovais. Galimybė viešai parodyti savo pirmuosius darbus buvo iššūkis, privilegija ir atsakomybė, leidusi lengviau įsilieti į Lietuvos kino industriją ir atrasti savo balsą lietuviško kino kontekste.

Kelis kartus pelnėte pagrindinį prizą. Ką jums asmeniškai reiškė šis apdovanojimas? Kaip šių filmų kelias klostėsi po apdovanojimo?

Kurdamas filmą kino režisierius išgyvena milžinišką spektrą emocijų – kūrybos džiaugsmą, ekstazę, tačiau ir abejones savimi, nevirtį, pasimetimą. Kurdamas ir užbaigęs filmą, režisierius negali tiksliai nuspėti, kaip jo darbas bus sutiktas žiūrovų ir kino profesionalų. Taigi pirmasis filmo pristatymas viešumoje yra ypatingas ir jautrus įvykis. Nuo tos akimirkos, kai jo darbas pasirodo didžiajame ekrane, filmas nebeprislauso tik autoriui – jis pradeda dialogą su žiūrovu ir ima gyventi savo gyvenimą.

Šie apdovanojimai buvo įrodymas, kad mano filmai gyvuoja už mano montažinės sienų, kad dialogas su žiūrovu įvyko. Tai padrąsino tvirtai žengti savo kino keliu, nebijoti nepatogių temų, būti atvirai ir džiaugtis kūrybiniu procesu.

Apdovanoti filmai sulaukė išskirtinio dėmesio, buvo pastebėti ir rodomi Lietuvos bei užsienio kultūros renginiuose, kino festivaliuose.

*Marija Stonytė,
režisierė, 2014 m.*

Aktualu

AVAKA aktyviai dalyvauja perkeliant dvi Europos Sąjungos direktyvas į nacionalinę sistemą. Tai padarius, reikšmingai išsaugos autorių teisių apsauga.

- 1 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė dvi direktyvas:
  - Direktyvą Nr. 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje (DSM Direktyva);
  - Direktyvą Nr. 2019/789 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių naudojimo tam tikroms internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms (SatCab Direktyva).
- 2 Šios dvi direktyvos į LR autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą (ATGTĮ) bus perkeltos 2021 metais.
- 3 Trumpai apibendriname šių direktyvų atnešamas naujoves ir pagrindinius AVAKA tikslus perkėlimo procese.

Tinkamo ir proporcingo atlyginimo principas (DSM Direktyvos 18 straipsnis)

- 4 Aptariamasis straipsnis valstybėms narėms numato bendro pobūdžio pareigą užtikrinti, kad turtines teises perleidę ar suteikę autoriai ir atlikėjai gautų tinkamą bei proporcingą atlyginimą.
- 5 Be šio bendro pobūdžio principo perkėlimo į ATGTĮ, AVAKA siekia šių priemonių įtvirtinimo:
- 6 Pirma, išplėsti privalomo kolektyvinio administravimo taikymą srityse, kuriose šiuo metu audiovizualiniai kūriniai yra naudojami teisių turėtojams nemokant jokio atlyginimo:
  - viešbučių, restoranų, SPA, grožio salonų ir panašių įstaigų veikloje;
  - retransliuotojų teikiamų išmaniųjų mokamos televizijos paslaugų (atidėto žiūrėjimo, programų sustabdymo ir kt.) atžvilgiu.

- 7 Įgyvendinant šias priemones, atsirastų bent dvi papildomos sritys, už kurias teisių į audiovizualinius kūrinius turėtojams būtų surenkamas ir paskirstomas atlyginimas, kuris šiuo metu nėra gaunamas.
- 8 Antra, įtvirtinti reguliavimą, kad audiovizualinių kūrinių autoriai išsaugo neatšaukiamą ir neperleidžiamą teisę gauti atlyginimą už turtines teises, kurios yra privalomai kolektyviškai administruojamos.
- 9 Įgyvendinant šią priemonę, net ir perleidus visas turtines autoriaus teises prodiuseriui (o šiam – kitiems asmenims, pavyzdžiui, televizijoms), autoriai ir toliau išsaugotų teisę gauti atlyginimą, kurį pagal įstatymą privalomai surenka ir paskirsto kolektyvinio administravimo organizacijos.

Skaidrumo pareiga (DSM Direktyvos 19 straipsnis)

- 10 Šiuo metu autorių teisė gauti informaciją apie perleistų ar suteiktų teisių sugeneruotą ekonominę naudą (pajamas) įstatymiškai nėra reglamentuota. Todėl tokios informacijos gavimas šiuo metu yra itin apsunkintas ir iš esmės priklauso tik nuo teises perėmusių asmenų geranoriškumo.
- 11 Perkėlus DSM Direktyvos 19 straipsnį, ATGTĮ bus įtvirtinta visiškai nauja autorių ir atlikėjų teisė iš turtines teises perėmusių ar įgijusių asmenų kiekvienais metais gauti informaciją raštu apie kūrinių arba atlikimo panaudojimą, įskaitant duomenis apie (a) jų panaudojimo būdus, (b) už panaudojimą gautas pajamas (pagal kiekvieną panaudojimo būdą), ir (c) priklausantį atlygį (jeigu atlyginimas yra susietas su gautomis pajamomis arba pelnu). Atkreiptinas dėmesys, kad teikiama informacija privalės būti nauja (atspindėti per praėjusius metus gautas pajamas), aktuali (pagal kiekvieną kūrinio ar atlikimo panaudojimo būdą) ir išsami (apimti pasaulines pajamas iš visų šaltinių).
- 12 Prašymą dėl nurodytos informacijos pateikimo bus galima pateikti tiek sutartį su autoriumi ar atlikėju sudariausiai šaliai (prodiuseriui), tiek turtinių teisių naudotojams, kurie vėliau šias teises įgijo iš prodiuserio (pavyzdžiui: kino teatrai, turinio nuomos (VOD) platformos ir kt.).

- 13** Šios teisės įtvirtinimas ATGTĮ ir galimybė gauti nurodytą informaciją reikšmingai prisidės prie sutartinių santykių skaidrumo bei autorių galimybių geriau įvertinti savo perleidžiamų teisių ekonominę vertę.

Sutarčių tikslinimo mechanizmas (DSM Direktyvos 20 straipsnis)

- 14** Šiuo metu ATGTĮ nenumato jokio mechanizmo, kuris leistų autoriams reikalauti papildomo atlyginimo iš turtines teise perėmusių ar įgijusių asmenų tais atvejais, kai kūrinys tapo itin sėkmingas. Todėl galimybė gauti papildomą atlyginimą po turtinių teisių perleidimo ar suteikimo iš esmės šiuo metu priklauso tik nuo teisės perėmusių ar įgijusių asmenų geranoriškumo.
- 15** Perkėlus DSM Direktyvos 20 straipsnį, ATGTĮ bus įtvirtinta visiškai nauja neatšaukiama autorių ir atlikėjų teisė reikalauti papildomo atlyginimo iš turtines teises perėmusių ar įgijusių asmenų, jeigu iš pradžių sutartas atlygis tapo neproporcingai mažas, palyginti su kūrinio ar kūrinio atlikimo sugeneruotomis pajamomis.
- 16** Atkreiptinas dėmesys, kad, atsižvelgiant į autorių ir atlikėjų, kaip silpnesnės šalies, statusą, derybas dėl papildomo atlyginimo galės vesti autorių ir atlikėjų įgalioti asmenys, įskaitant kolektyvinio administravimo organizacijas.
- 17** Vis dėlto atkreiptinas dėmesys, kad šis mechanizmas nebus taikomas tais atvejais, kai autorių ar atlikėjų sutartyse numatytas atlyginimas (ar jo dalis) bus tiesiogiai susietas su kūrinio ar atlikimo sugeneruotomis pajamomis arba pelnu. Tokiu atveju, esant didesnei komercinei kūrinio sėkmei, atitinkamai didėja ir autorių bei atlikėjų atlyginimas.

Technologiškai neutrali retransliavimo sąvoka (SatCab Direktyvos 4 straipsnis)

- 19** Pagal šiuo metu esantį teisinį reguliavimą, privalomas kolektyvinis administravimas formaliai yra taikytinas tik kabeliniam retransliavimui. Nors didžioji dalis rinkoje veikiančių retransliuotojų sutartis su kolektyvinio administravimo organizacijomis sudaro neatsižvelgdamos į taikomus technologinius sprendimus, kai kurie retransliuotojai naudojami įstatyme įtvirtinta technologiškai pasenusia norma ir laikosi pozicijos, kad neturi pareigos sudaryti su kolektyvinio administravimo organizacijomis licencinių sutarčių. Taigi dalies teisių turėtojams priklausančio atlyginimo surinkimas kelia problemų ir tam reikia papildomų sąnaudų.
- 20** Į ATGTĮ perkėlus SatCab Direktyvos 4 straipsnį, įstatyme bus įtvirtinta technologiniu požiūri neutrali retransliavimo sąvoka, kuri palengvins audiovizualinių kūrinių teisių turėtojams priklausančio licencinio atlyginimo surinkimą.

Apibendrinimas

- 21** Naujųjų direktyvų perkėlimas į nacionalinę sistemą audiovizualinių kūrinių autoriams ir atlikėjams suteiks visą spektrą naujų teisių, kurios užtikrins teisingesnį autorių ir atlikėjų atlyginimą, įneš daugiau skaidrumo į sutartinius santykius ir padės kolektyvinio administravimo organizacijoms surikti bei teisių turėtojams paskirstyti dar daugiau licencinio atlyginimo.

PIRATAVIMAS LIETUVOJE

Piratavimas stipriai išaugo apie 2008 m. – tuo metu Lietuvoje ir buvo pradėtos ginti autorių/gretutinės teisės internete. Galima paminėti, kad pirmosios bylos buvo prieš Tracker.lt, Torrent.lt ir Filmai.in. Buvo išimti serveriai ir tinklalapių valdytojai/administratoriai buvo patraukti atsakomybėn.

Jei apžvelgti paskutinį dešimtmetį, tai galima paminėti, kad 2011–2014 m. ginant teises internete iš esmės buvo atliekami tik administracinės teisenos tyrimai arba ikiteisminiai tyrimai. Atsakomybėn traukti tiek interneto vartotojai, tiek neteisėtai viešai skelbusių internete kūrinius svetainių valdytojai ar administratoriai. Tačiau nebuvo šalinamas turinys. Nors bylos buvo ir sėkmingos, tačiau tai iš esmės nesprendė problemos – kūriniai likdavo internete netgi pasibaigus byloms ir nubaudus pažeidėjus.

Apie 2013 m. INAC iš esmės pakeitė teisių gynimo internete būdą. Pradėjome šalinti kūrinius iš tinklalapių ir Google paieškos sistemos.

Pats pirmasis lietuviškas filmas – „Redirected. Už Lietuvą“. E. Vėlyvio komanda sėkmingai gynėsi. Reikia pažymėti, kad tuo metu piratai pradėjo labai intensyviai reikštis ir filmuodami kino teatruose, kas Lietuvai iš esmės nebuvo būdinga „Redirected“ kino teatrinė kopija buvo patalpinta YouTube platformoje, tačiau monitoringo metu buvo pašalinta labai greitai, o kino kompanija sėkmingai tęsė kino teatrinę premjerą. Filmą surinko virš 1 000 000 litų ir tai buvo vienas pirmųjų daugiausiai uždirbusių filmų, sėkmingai apgintas nuo „piratų“.

Apie 2015 m. padidėjo svetainių internete skaičius, jos pradėjo daryti didelę žalą. Tuo metu INAC ir AVAKA pradėjome bendradarbiauti ginant prodiuserių, kino kūrėjų kompanijų teises internete. Šis bendradarbiavimas tęsiasi iki šiol, ko pasekoje lietuviškų filmų internete ženkliai sumažėjo. Tačiau

piratai nesnaudžia ir pašalinius filmus po kurio laiko vėl sudeda filmus, todėl reikalingas nuolatinis monitoringas ir šalinimas.

2016 metai- suaktyvėjo nelegalių IPTV platintojai ir tuo metu buvo pradedami pirmieji veiksmai prieš tokio tipo svetaines – pirmoji buvo Pr2Pr.lt svetainė, kuri didelių pastangų dėka buvo eliminuota iš Lietuvos rinkos. Po to eliminuota Emigrantas.TV ir kitos.

Tačiau piratai ir toliau bandė pėsti veiklą. 2019 m. LRTK komisija pradėjo svetainių, kurios pažeidžia autorių teises internete blokavimą. Teisybės dėlei reikia pasakyti, kad šis Lietuvoje taikomas DNS blokavimo būdas nėra efektyvus ir sistemą reikėtų tobulinti. Tačiau taikant kompleksinį gynimą – šalinimą, blokavimą, piniginių srautų nutraukimą – būtų galimybė pasiekti neblogų rezultatų.

Jei palyginti pasaulinius piratavimo būdus ir laikotarpius, tai galime paminėti, kad Lietuvos „piratai“ buvo vieni pažangiausių pasaulyje ir mes praėjome tą patį kelią kaip ir JAV, ES ar kitos šalys – nuo eMule, zMule, DC Hub'ų programų iki Torrent ar kitų P2P klientų ir dabar populiariausių online tipo filmų ar IPTV tinklalapių.

Lietuvoje „piratinių“ svetainių skaičius svyruoja nuo maždaug 60 iki 150. Padidėjus svetainių skaičiui su laiku „piratai“ optimizuoja „verslą“, vartotojus nukreipdami į pagrindinę svetainę.

Šiuo metu yra 153 online ir Torrent tipo svetainės, orientuotos į Lietuvos rinką internete (pagal kalbinę grupę, vartotojus, apmokėjimo metodus). 19 svetainių yra sukonfigūruotos, kad būtų pasiekiamos IP adresu ir jų atžvilgiu Lietuvoje taikomas DNS blokavimas neveikia, todėl reikia taikyti kitus gynimo būdus.

Vytas Simanavičius,
Intelektinės nuosavybės
centras (INAC)

Kokios platformos ir piratavimo būdai šiuo metu populiariausi?

Šiuo metu populiariausos Lietuvoje platformos:

- Filmux.to
- Filmai.in
- Linkomanija.net
- Torrent.lt
- Vieno valdytojo tinklalapių grupės kaip (Films24.net, linkomanija.online, ziuri.me, go3.live, tiesiogiai.net).

Populiariausi piratavimo būdai:

- Filmų tesiogiai (online) tinklalapiai
- IPTV online tinklalapiai
- Apps'ai (IPTV, filmai, Netflix ar kitų platformų klonai)
- Telegram kanalai, grupės, kuriose talpinami naujausi filmai, serialai, sukurta Botai, kurie talpina viską automatiškai.
- Facebook, Vk.com, Ok.ru, Dailymotion.com, Mail.ru socialiniuose tinkluose talpinami filmai/serialai.
- Youtube, talpinami filmai/serialai.
- Neteisėtos tiesioginės transliacijos Facebook, YouTube, Twitch (filmai, sporto renginiai, serialai)
- P2P Torrent tipo parsisiuntimo tinklalapiai.

Gal galėtumėte trumpai papasakoti, kokie šiuo metu Lietuvoje taikomi

Šiuo metu INAC atliekami šie veiksmai:

- Civilinės bylos (galime paminėti, kad šiuo metu advokatai ruošia ieškinius vienam dideliam pažeidėjui)
- Šalinimas iš Google paieškos sistemos
- Šalinimas iš tinklalapių, soc. tinklų – Facebook, Twitch, Vk.com, Ok.ru, Dailymotion.com, Mail.ru, Telegram
- Tiesioginių transliacijų nutraukimas Facebook grupėse ir puslapiuose, pačių vartotojų, Twitch, YouTube platformose.
- LRTK vykdo svetainių blokavimą

Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (LRTK) informacija

LRTK veikla ir autorių teisių apsauga skaitmeninėje erdvėje

LRTK – nepriklausoma, Seimui atskaitinga Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (arba) televizijos programų transliuotojų, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, dalijomosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir prižiūrinti, Lietuvos Respublikos teritorijoje veiklą vykdančių retransliuotojų ir kitų asmenų, teikiančių Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (arba) atskirų programų platinimo internete paslaugas, veiklos priežiūrą vykdanči institucija. LRTK dalyvauja formuojant valstybės audiovizualinę politiką.

LRTK nuo 2019 m. balandžio 1 d. teisių subjektų, jų įgaliotų asmenų ar kolektyvinio administravimo organizacijų prašymu turi teisę duoti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams DNS[1] blokavimo būdu panaikinti prieigą prie interneto svetainių, kuriose neteisėtai viešai skelbiamas autorių teisių saugomas turinys. LRTK nuo 2019 m. lapkričio 27 d. taip pat turi teisę savo iniciatyva blokuoti interneto svetainių kopijas, kurios suteikia prieigą prie tos pačios veiklos, kaip ir pirminė interneto svetainė. Interneto svetainės kopija nustatoma pagal penkis kriterijus: domenų vardus, viešai skelbiamą turinį, vizualinę išraišką, vartotojo sąsajos panašumą bei interneto svetainių valdytojų ar administratorių tapatumą.

Kada galima kreiptis į LRTK fiksuoti pažeidimą ar prašyti atlikti tyrimą? (skaitytojų informavimui)

Pareiškėjas, prieš pateikdamas prašymą LRTK, privalo išnaudoti neteismines priemones siekdamas, kad būtų nutrauktas

autorių teisių saugomo turinio viešas skelbimas internete: kreiptis raštu į interneto svetainės, kurioje neteisėtai viešai paskelbtas autorių teisių saugomas turinys, administratorių ir prieglobos paslaugų teikėją, prašant iš interneto svetainės visam laikui pašalinti neteisėtai viešai paskelbtą autorių teisių saugomą turinį. Jei per penkias darbo dienas nuo kreipimusi autorių teisių saugomas turinys ar galimybė pasiekti šią informaciją nebuvo pašalinti, pareiškėjas turi teisę pateikti prašymą LRTK duoti privalomus nurodymus panaikinti prieigą prie interneto svetainės.

LRTK pastarųjų metų veiklos rezultatai autorių teisių apsaugos internete srityje (audiovizualinis sektorius).

LRTK iki 2021 m. kovo 1 d. priėmė 122 sprendimus duoti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams panaikinti prieigą prie 135 interneto svetainių (34 pirminių interneto svetainių ir 101 jų kopijos), iš kurių net 107 neteisėtai viešai skelbė audiovizualinius kūrinius. Siekdama iširti DNS blokavimo efektyvumą, LRTK 2020 m. atliko bendro vartotojų lankomumo tyrimą DNS būdu užblokuotose interneto svetainėse, skirtose Lietuvos vartotojams. Atlikus tyrimą nustatyta, kad nuo 2019 m. balandžio iki 2020 m. gegužės blokuotų svetainių vartotojų lankomumas vidutiniškai sumažėjo daugiau nei 60 proc.

Taip pat reikia pridurti, kad LRTK aktyviai šalina URL adresus², kuriais pasiekiamas neteisėtai paskelbtas autorių teisių saugomas turinys, iš paieškos platformų „google.com“, „yahoo.com“ ir „bing.com“.

Statistika ir įdomūs faktai

Vykdam autorių teisių apsaugą skaitmeninėje erdvėje pastebėta, kad, nors internete ir plinta patarimai, kaip išvengti DNS blokavimo (pavyzdžiui, kaip pasikeisti DNS serverį arba VPN³ tinklą), tačiau ne visi vartotojai šiais patarimais naudojasi:

- 1) dėl to kad tam reikia šiek tiek didesnių nei minimalių vartotojo informacinių technologijų žinių;
- 2) dėl to kad VPN paslaugos blokavimui išvengti dažniausiai yra mokamos, o vartotojas nėra linkęs už jas mokėti;

3) kai kurie vartotojai nebuvo informuoti, kad naudojami neteisėtai paskelbtu turiniu. LRTK užblokavus svetainę, vartotojas nukreipiamas į LRTK informacinį puslapį dėl vykdomos neteisėtos veiklos: <http://atstop.rtk.lt/>. Pastebėta, ypač svetainėse, kuriose buvo neteisėtai skelbiami literatūros kūriniai, kad vartotojai rinkosi atšaukti puslapio teikiamas paslaugas;

4) vis daugiau vartotojų rankasi legalias platformas turiniui naudoti (sparčiai kyla „netflix.com“ vartotojų lankomumas⁴ bei „spotify.com“ prenumeratorių skaičius⁵).

Išnašos

¹ Liet. srities vardų struktūra (angl. Domain Name System)

² Liet. universalus išteklių adresas (angl. Uniform Resource Locator)

³ Liet. virtualus privatus tinklas (angl. Virtual Private Network)

⁴ „Netflix“ populiarumas Lietuvoje auga [<https://www.rtk.lt/lt/naujienos/netflix-populiarumas-lietuvoje-auga>]

⁵ Spotify Usage and Revenue Statistics (2020) [<https://www.businessofapps.com/data/spotify-statistics/>]

LIETUVOS TELEVIZIJŲ PROGNOZĖS

Kokią misiją turi atlikti nacionalinė televizija?

LRT atlieka misiją telkti šalies žmones ir ugdyti pilietiškumą, puoselėti kultūrą ir jos įvairovę, informuoti apie Lietuvą ir pasaulį. Svarbus vaidmuo tenka ir Lietuvos audiovizualinio sektoriaus kūrėjams, kurių idėjos bei kūrybiniai sprendimai atranda vietą LRT programų tinklelyje.

Mūsų tikslas – kad LRT kuriamas turinys pasiektų kuo didesnį žiūrovų ratą. Tai, kad LRT TELEVIZIJA 2020 m. pagal auditorijos dalį pirmą kartą per visą auditorijos matavimo istoriją įsitvirtino antroje vietoje tarp pagrindinių Lietuvos televizijos kanalų, yra geras ženklas, kaip kinta auditorijos poreikiai. Vadinas, net ir prasmingu turiniu galima konkuruoti dėl žiūrovo dėmesio.

Tai nelengvas uždavinys kintančiame audiovizualinio sektoriaus lauke, kur turinio ir platformų pasirinkimas didėja, tačiau auditorijos lojalumas mažėja. Akivaizdu, konkurencija TV rinkoje aštrės, nes atėjo ir dar ateis daug skaitmeninių tarptautinių žaidėjų, tokių kaip „Netflix“, „Amazon Prime Video“ ar „Viaplay“. Didės konkurencija ne tik dėl auditorijos, bet ir dėl turinio – bus vis sunkiau įsigyti teises transliuoti norimus renginius, koncertus, filmus.

Šios skaitmeninės platformos mėgstamos jaunesnės auditorijos, vis labiau įprantančios vartoti turinį nelineariu būdu, tad televizijoms bus vis sudėtingiau pasiekti būtent šią auditorijos dalį. Beje, šios skaitmeninės platformos mokamos.

Kaip manote, padeda pritraukti daugiau žiūrovų?

Neabejotinai, kokybiškas, įdomus turinys ir galimybė jį pristatyti nemokamai.

Mes, kaip visuomeninis transliuotojas, siekiame, kad kuo įdomesnis turinys visuomenę pasiektų nemokamai. Todėl labai džiaugiamės, kad pavyko įgyti teises transliuoti „Eurolygos“ rungtynes, serialą „Černobylis“. Turimi stiprūs ir populiarūs projektai suteikia galimybę pritraukti auditoriją ir parodyti jai platesnį transliuojamą turinį. Matome, kad naujai pritrakta auditorija yra linkusi pasilikti.

Artimiausiais metais toliau sieksime išpildyti visuomenės lūkestį gauti kokybišką turinį nemokamai, nešti LRT misiją į

aktualiausias medijų platformas, kurias renkasi auditorija, ir užtikrinti patikimą bei išsamų informavimą. Taip pat didelį dėmesį skirsime vaikų ir jaunimo auditorijoms, kurios vis labiau tolsta nuo tradicinės televizijos ir renkasi kitus turinio šaltinius.

Kas dar svarbu, kad televizija išliktų šiuolaikiška ir patraukli?

LRT stengiasi ir toliau išlikti aktyvi audiovizualinio sektoriaus lauko dalyvė, t. y. skatina įgyvendinti originalias, prasmingas ir drąsias idėjas, kurti aukšto lygio projektus, kuriais būtų galima sudominti ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinę auditoriją. Būtent tai reikalinga šiuolaikiniam žmogui. Šiemet pirmą kartą paskelbėme TV serialo scenarijaus konkursą. Įdomiausiems idėjoms vystyti bus skiriama lėšų, o pagal geriausius scenarijus – kuriami serialai. Toliau ketiname finansuoti dokumentikos, vaidybinio kino ir animacijos projektus.

Taip pat skatiname sinergiją tarp visų trijų mūsų platformų – televizijos, radijo ir portalų. Radijo studijose įrengta nauja vaizdo fiksavimo ir transliavimo sistema – vizualusis radijas (vaizdas iš studijos tiesiogiai transliuojamas visą parą). Siekiame, kad profesionaliai kuriamas produktas būtų ne tik girdimas, bet ir atitiktų vizualaus turinio kokybę. Tokiu atveju būtų galimybė tam tikras radijo laidas transliuoti televizijos eteryje ir kitose audiovizualinio turinio platformose.

Kokią matote televizijų ateitį Lietuvoje?

Pati televizija ir vaizdo turinio žiūrėjimo įpročiai keisis ir kartu su naujais medijų vartojimą papildančiais technologiniais sprendimais, pavyzdžiui: dirbtiniu intelektu, virtualiąja ar papildytąja realybe, valdymu balsu ir kt.

Televizijoms teks išmokti greitai reaguoti į kintančius žiūrovų įpročius ir pasirinkti, kaip tinkamai panaudoti naujai atsirandančias technologijas bei platformas savo kuriamo turinio sklaidai.

Bet kokių atveju tikiu, kad bent artimiausią penkmetį televizija Lietuvoje ir toliau išliks svarbiausia medija, telkiančia auditoriją svarbiausių įvykių ir transliacijų metu, ir kuriančia didžiausius bei kokybiškiausius audiovizualinius projektus.

Gytis Oganauskas,
LRT generalinės direktorės
pavadootojas

Papasakokite, kokią matote televizijos ateities viziją? Kokius planus ir tikslus keliate per artimiausius penkerius metus?

Manome, kad televizija ir toliau išliks ištikima savo pamatinėms vertybėms bei misijai – informuoti, suteikti žinių ir skleistį pramogas, kurios papildo visų mūsų gyvenimus. Kadangi televizija svarbi kiekvieno žmogaus gyvenimo dalis, mums rūpi, kas vyksta aplink. Mes pasakojame ne tik aktualias, bet ir jaudinančias, praturtinančias istorijas, o TV3 žinios jau daug metų yra pripažįstamos objektyviausiomis – „fake news“ amžiuje visa tai tampa netgi dar svarbiau. Žmonės mumis pasitiki, o mes jiems padedame atsirinkti ir suvokti, kas iš tikrųjų svarbu. Ne veltui TV3 jau 17 metų iš eilės gali vadintis žiūriamiausia Lietuvos televizija. Visą šį laiką TV3 nuolatos augo ir keitėsi kartu su besivystančiomis technologijomis bei vartotojų įpročiais. Šiandien galime sakyti, kad prie technologijų prisitaikėme. Mums nebėra svarbu, kad žiūrovai konkrečiu metu su mumis leistų laiką prie savo televizorių svetainėje. Dabar siekiame pasitikti savo žiūrovus prie kiekvieno ekrano ir būti pagrindinis jų pasirinkimas. To sieksime ir ateityje – kad klientai mus ir toliau suvoktų kaip didžiausią žiniasklaidos grupę, apimančią visas įmanomas platformas, ir pagrindinį pramogų hub'ą, suteikiantį dar daugiau turinio, dar daugiau informacijos ir įspūdžių – pagal kiekvieno individualius poreikius.

Kokios, jūsų manymu, galėtų būti TV programų tendencijos ir pokyčiai, žvelgiant iš laiko perspektyvos?

Ir toliau ryškėja originalaus, lokalaus turinio tendencija. Nepaisant to, kad šiais laikais žiūrovai turi milijonus galimybių stebėti užsienio programas, jie ieško ir plačiai vartoja mūsų kurtą turinį – žinias, pamėgtus lietuviškus serialus bei publicistine, pramogines laidos. Tikime, kad ateityje tik dar labiau augs ir žiūrovų poreikis gauti naujienas, žiūrėti žinias. Paradoksalu,

tačiau kuo daugiau greitos informacijos žmonės randa internete, tuo daugiau jie jos ima ieškoti žiniuose ir televizijoje. O tarp daugybės naujienų TV3 savo žiūrovui padeda atsirinkti tai, kas aktualiausia. Taip pat svarbus ir daugiaplatformiškumas. Praėjusio karantino metu pristatėme sėkmingą ir žiūrovų itin pamėgtą projektą „galvoK“, kurį buvo galima žaisti visose TV3 žiniasklaidos grupės valdomose medijos platformose. Pastebime vis tvirtesnį ir abipusę komunikacija paremtą ryšį tarp žiūrovų ir televizijos, tad kuriame jiems galimybę rinktis.

Kokį poveikį televizijai daro VOD platformų kūrimasis?

VOD platformos žiūrovams suteikia galimybę ne tik nepertraukiamai, be reklamos žiūrėti „premium“ turinį, bet ir daryti tai kiekvienam patogiu metu. Savo žiūrovams, kurie televiziją jau vartoja kitaip, mes taip pat sukūrėme VOD platformą – „Go3“. Įdomu tai, kad, nepaisant didžiulės programų įvairovės, siūlomos VOD, čia vis tiek labiausiai žiūrimas išlieka lokalus, Lietuvoje kurtas turinys. Mūsų manymu, VOD platformos yra natūrali mūsų televizijos transformacija.

*Laura Blaževičiūtė,
TV3 televizijos vadovė*

**Papasakokite, kokią matote televizijos ateities viziją?
Kokius planus ir tikslus keliate per artimiausius
penkerius metus?**

UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ yra žiūrimiausia kanalų grupė Lietuvoje. Didžiausią šalyje televizijų grupę sudaro populiariausias grupės kanalas LNK, į veiksmą orientuotas BTV, pirmoji televizija moterims TV1, informacijos ir publicistikos kanalas „Info TV“ ir muzikinis pramoginis „2TV“. Grupė taip pat valdo videoportalą www.lnk.lt, kuriame kuriamas specialus vietinis turinys interneto vartotojas, skelbiamos eterinės televizijos laidos, serialai, užsienio produkcija. Visus LNK grupės kanalus sieja vienas tikslas: visiškai nemokamai pateikti žiūrovams kokybišką pramogą ir informaciją. Kurdami programas atsižvelgiame į kiekvienos savo tikslinės auditorijos poreikius ir tikimės palankiausio jos dėmesio. Auditorijai vis labiau skirstantis į segmentus, stipriname kiekvieną savo nišinį kanalą pagal besikeičiančius auditorijos poreikius. Daugėjant auditorijos, kuri renkasi videoturinį stebėti internete, gausiname interneto portalą, pateikdami turinį būtent jam arba sinergizuodami su eterinių televizijų turiniu. LNK grupė bendradarbiauja su stipriausiais vietinės produkcijos kūrėjais, kurdama originalius lietuviškus ir įgyvendindama naujausius užsienio televizijos formatus. Nuolatinis bendradarbiavimas su didžiosiomis Holivudo studijomis „Warner Bros“, „Paramount Pictures“, „New Regency“ ir „Sony“ suteikia teises parodyti didžiųjų ekranų hitus per televiziją.

*Gediminas Malaskevičius,
atstovas spaudai*

**Kokios, jūsų manymu, galėtų būti TV programų
tendencijos ir pokyčiai, žvelgiant iš laiko perspektyvos?**

Būdami didžiausių pasaulinių televizijų ir formatų kūrėjų partneriai, nuolat jaučiame pasaulines televizinės rinkos tendencijas. Šalyje įgyvendiname daugumą įspūdingiausių formatų – nuo realybės šou, muzikos ir šokių projektų, talentų, pasimatymų šou iki socialinės atsakomybės projektų. Pramoginiai šou nėra į naują lygmenį – nebeužtenka dainuoti ar šokti, reikia dar labiau įtraukti auditoriją intrigomis, kelti susidomėjimą paslaptimis. Tai rodo didelė „Kaukių“ („The Masked Singer“) sėkmė. Žiūrovų lūkesčiai kyla, jie nori vis įdomesnių, atviresnių, stebinančių dalykų.

Kokį poveikį televizijai daro VOD platformų kūrimasis?

VOD platformų kūrimasis formuoja naujas videoturinio galimybes, leidžia išbandyti naujoves, drąsesnius projektus. Jie auga ir kokybe prilygsta produkcijai, kuri patenka į didįjį eterį. Mūsų AVOD platforma LNK.lt papildo mūsų antžeminės eterinės televizijos turinį, leidžia skirtingą vieno projekto turinį transliuoti skirtingoms auditorijoms.

AVAKA
2020 metų
SKAIDRUMO
ATASKAITA

I Veiklos informacija	33
1.1. AVAKA teisinės ir valdymo struktūros aprašas	33
1.2. Administruojamos teisės ir nariai	34
1.3. Atlikti atlyginimo paskirstymai	36
1.4. Teisinė informacija ir duomenys apie teismo procesus	36
II Apskaitos ir finansinė informacija	37
2.1. Surinktas atlyginimas (pajamos)	37
2.2. Sąnaudos	37
2.3. Atlyginimo atskaitymai	37
2.4. Atskaitymų ir faktinių išlaidų palyginimas	38
2.5. Paskirstytas ir išmokėtas atlyginimas Lietuvos teisių turėtojams	38
2.6. Gautos sumos iš kitų KAO	38
2.7. Išmokėtos sumos kitoms KAO	39
2.8. Atlyginimas AVAKA valdymo organams	39
III Specialioji ataskaita	40
3.1. Fondai (surinkimas)	40
3.2. Fondai (panaudojimas)	40
IV Auditas	41
4.1. Auditoriaus išvada dėl finansinių ataskaitų rinkinio	41
4.2. Finansinė ataskaita: Balansas ir Veiklos rezultatų ataskaita	42

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA (toliau – AVAKA) Visuotiniam narių susirinkimui teikia tvirtinti šią Skaidrumo ataskaitą, parengtą laikantis pagal Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. ĮV-509 (toliau – Įsakymas), kuriame numatytas privalomai teikiamos informacijos sąrašas.

Skaidrumo ataskaita yra speciali kolektyvinio administravimo organizacijų veiklos ataskaita, kurioje pateikiama ši informacija:

1. Apskaitos informacija;
2. Veiklos informacija;
3. Specialioji ataskaita apie atskaitymus, skirtus socialinėms-kultūrinėms reikmėms.
4. Kita informacija.

Remiantis Įsakymu Skaidrumo ataskaitoje pateikiama apskaitos informacija (finansinės ataskaitos) turi būti patikrinta Lietuvos Respublikos audito įstatymo nustatyta tvarka. Auditoriaus išvada dėl finansinių ataskaitų audito įtraukiama į skaidrumo ataskaitą.

Sąvokos:

AVAKA – Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA;

ATGI – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas;

TL – Kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais dar kitaip vadinamas tuščios laikmenos atlyginimas arba kompensacinis atlyginimas;

AV kūriniai – audiovizualiniai kūriniai;

Retransliavimas – kabelinė retransliacija kabelinių operatorių tinklais arba kabelinis retransliavimas;

KAO – kolektyvinio administravimo organizacija.

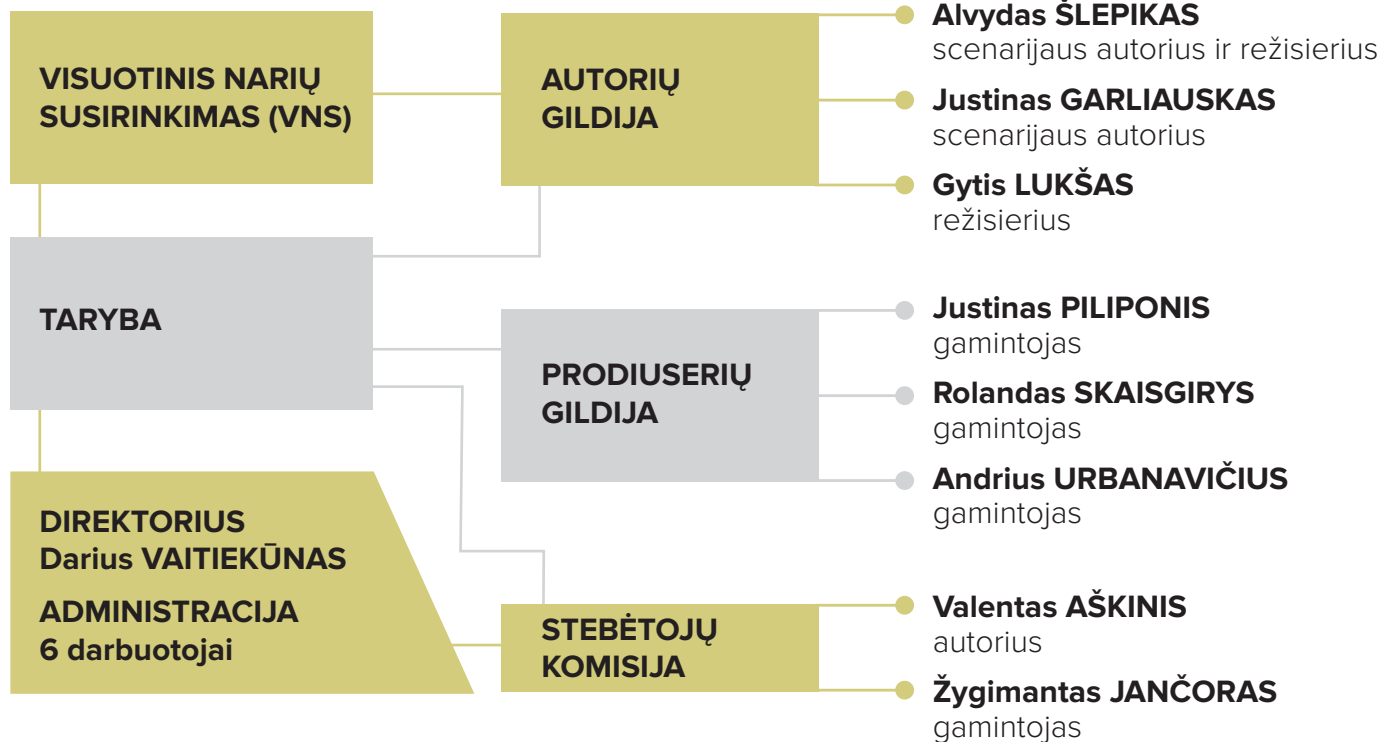

I Veiklos informacija

1.1. AVAKA teisinės ir valdymo struktūros aprašas

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA (toliau – AVAKA) teisinė forma – asociacija. AVAKA veikia pagal Įstatus.

AVAKA struktūra:

2020 m. statistika:

- 1 VNS susirinkimas
- 6 Tarybos posėdžiai

- 6 Darbuotojai metų pradžioje 2019 12 31
- 6 Darbuotojai metų pabaigoje 2020 12 31

I Veiklos informacija

1.2. Administruojamos teisės ir nariai

1.2.1. Administruojamos teisės

Tipas	Administruojami teisių turėtojai	Pagrindas	Atlyginimo surinkimo būdas
Retransliavimas kabelinių operatorių tinklais	Visi gamintojai išskyrus kitų organizacijų narius ir atstovaujami autoriai	Privalomas kolektyvinis administravimas pagal LR ATGĮ	Tiesioginės licencinės sutarys su kabelinio retransliavimo operatoriais, surinkimas, paskirstymas ir išmokėjimas
Kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais	Visi gamintojai ir atstovaujami autoriai	LR ATGTĮ įgyvendinimas ir LR Kultūros ministro įsakymas	Atsakingos asociacijos surinktos sumos paskirstymas ir išmokėjimas

Sudaryta licencinių sutarčių **nėra***

*galioja 2018 m. sudarytos sutarys 9 metų laikotarpiui

Atsisakymų išduoti licenciją naudotojams **nėra**

Subjektų, kuriuos tiesiogiai ar netiesiogiai, visiškai ar iš dalies valdo ar kontroliuoja AVAKA

VšĮ „AVAKADEMIJA“

Naujai pradėtų ar nutrauktų kolektyviai administruoti teisių

nėra

Informacijos apie administruojamų teisių turėtojų savarankiškai suteiktas licencijas naudoti kolektyviai administruojamus kūrinis ar gretutinių teisių objektus

nėra

I Veiklos informacija

1.2. Administruojamos teisės ir nariai

1.2.2. Administruojami nariai

2020 m. gruodžio 31 d. AVAKA nariais buvo 608 fiziniai ir juridiniai asmenys. Atstovavimo pagrindu AVAKA administruoja dar 69 teisių turėtojus, viso – 677 atstovaujami audiovizualinių kūrinių teisių turėtojai!

Lyginant su 2019 m., atstovaujamų teisių turėtojų skaičius padidėjo 10.80 % arba 72 teisių turėtojais.

Administruojamų teisių rūšis	Fiziniai asmenys	Juridiniai asmenys	Nauji nariai	Pasitraukę	Fiziniai asmenys	Juridiniai asmenys	Nauji nariai	Pasitraukę
	Narystės pagrindu				Atstovavimo pagrindu			
Kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais	487	121	65	2	41	28	7	4
Retransliavimas kabelinių operatorių tinklais	487	121	65	2	41	28	7	4
Narių skaičius 2020 12 31	487	121	65	2	41	28	7	4

I Veiklos informacija

1.3. Atlikti atlyginimo paskirstymai

Paskirstymai:

- 1 Audiovizualinių kūrinių retransliavimo paskirstymas gamintojams (už 2019 metus)
- 2 Audiovizualinių kūrinių retransliavimo paskirstymas autoriams (už 2019 metus)
- 3 Kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais audiovizualinių kūrinių gamintojams (už 2019 metus)
- 4 Dalis* kompensacinio atlyginimo už atgaminimą asmeniniais tikslais atstovaujamiems audiovizualinių kūrinių autoriams (už 2019 metus)

*Likusi dalis atlyginimo negalėjo būti išmokėta, kadangi dėl atlyginimo dydžio nustatymo buvo vedamos derybos su asociacija LATGA

2019 m. duomenys, kuriais remiantis buvo atlikti paskirstymai:

- 1 **INTERNETAS** (oficialiuose šaltiniuose dalyvavusių AV kūrinių skaičius – 1294, Peržiūrų skaičius Interneto modulyje – 26 393 431)
- 2 **TV** (TV AV kūrinių transliacijų skaičius – 42472, TV kanaluose rodytų AV kūrinių trukmė minutėmis – 1689127)
- 3 **KINAS** (Pagaminti nauji filmai – 131, Kino teatruose parodyti Lietuvos autorių ir prodiuserių filmai – 62, Kino teatruose parduoti bilietai į Lietuvos autorių ir prodiuserių filmus – 817570)

1.4. Informacija apie teismo procesus ir kitas veiklas

- 1 AVAKA užtikrina savo nariams nemokamą pirminę teisinę pagalbą, kiek tai susiję su autorių ar gretutinėmis teisėmis, licencijų sutarčių sudarymu, tarpininkavimu derybose tarp teisių turėtojų ir kūrinių naudotojų.
- 2 Nors AVAKA teisminį procesą prieš Lietuvoje veikiančius apgyvendinimo paslaugas teikiančius subjektus (viešbučius) pradėjo dar 2019 m., tačiau 2020 m. atsakovai paprašė Teismo teisminės mediacijos procedūros su kuria AVAKA sutiko. Deja, tačiau procesai greitai nevyksta ir teisminė mediacija vyksta dar ir 2021 m., dėl to apie rezultatus kol kas informuoti nėra galimybės.
- 3 2020 m. aktyviai konsultavome savo narius ne tik teisiniais bet ir socialiniais klausimais. Lietuvoje įvedus karantiną, AVAKA Taryba 2020 m. balandžio mėnesį priėmė sprendimą išmokėti nariams tikslines vienkartinės išmokas, taip siekiant padėti savo nariams (fiziniams asmenims) suvaldyti pandemijos sukeltas pasekmes. Taip pat AVAKA administracija aktyviai dalyvavo diskusijose su valstybės institucijomis rengiant tvarkas, teisės aktus ir rekomendacijas, kaip valstybė galėtų padėti audiovizualiniam sektoriui.
- 4 2020 m. metais buvo paskelbtas apeliacinio teismo sprendimas prieš piratinės torrent tipo svetainės administratorius, kuriuo buvo priimtas AVAKA nariams palankus sprendimas ir iš fizinių asmenų buvo priteista daugiau kaip 16.000 Eur. žalos atlyginimo. Tai svarbus precedentą formuojantis sprendimas, kuris ir toliau skatina aktyviai veikti kovoje prieš neteisėtus kūrinių platintojus internete.

II Apskaitos ir finansinė informacija

2.1. Surinktas atlyginimas (pajamos)

Per 2020 m. surinktas atlyginimas AV kūrinių prodiuseriams ir autoriams

Už teisę retransliuoti AV kūrinius (€)	Kompensacinis atlyginimas už AV kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais (€)
942 347,58	738 631,42
Viso: 1 680 979,00	

Atlyginimo surinkimo palyginimas pagal metus:

2.2. Sąnaudos

Nr.	Pavadinimas	Ar susijusios su teisių administravimu	Visa suma (€)	Retransliavimo teisės administravimas (€)	Kompensacinio atlyginimo administravimas (€)
1	Biuro ir turto išlaikymas	Taip	17 444,35	8 722,18	8 722,17
2	Darbo užmokestis ir kitos susijusios išlaidos	Taip	160 991,85	80 495,93	80 495,92
3	Paslaugos	Taip	25 760,25	12 880,12	12 880,13
4	Vykdomų projektų išlaidos	Ne	12 731,17	6 365,58	6 365,59
5	Atlygis už darbą Taryboje	Taip	6 801,00	3 400,50	3 400,50€
6	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos	Taip	3 800,76	1 900,38	1 900,38
Viso:			227 529,38 €	113 764,69 €	113 764,69

2.3. Atlyginimo atskaitymai

Nr.	Pavadinimas	Atskaitomų suma pagal paskirtį ir sąnaudų rūšį (€)		Atskaitoma suma iš atlyginimo už retransliavimo teisę (nuo 942 347,58 €)		Atskaitoma suma iš kompensacinio atlyginimo (nuo 738 631,42 €)	
		(€)	(%)	(€)	(%)	(€)	(%)
	Administravimo atskaitymai	225 747,34	137 111,57	14,55	88 635,77	12	
	Socialinis-kultūrinis fondas	57 943,16	25 443,38	2,70	32 499,78	4,40	
	Atsargos rezervas	38 860,63	6 360,85	0,68	32 499,78	4,40	
	Viso:	322 551,13	168 915,80	17,93	153 635,33	20,80	

II Apskaitos ir finansinė informacija

2.4. Atskaitymų ir faktinių išlaidų palyginimas

Faktiškai patirtos išlaidos (€)
227 529,38

Administracinių atskaitymų suma (€)
225 747,34

2.5. Paskirstytas ir išmokėtas atlyginimas Lietuvos teisių turėtojams

Nr.	Administruojamos teisės rūšis	Teisės kategorija	Laikotarpis, už kurį atliekamas paskirstymas	Skirstoma suma (€)	Suma priskirta* teisių turėtojams (€)	Išmokėta suma (€)	Mokėjimo dažnumas (paskirstymo atlikimo data)
1	Kompensacinis atlyginimas	Autorinė teisė	2019 m.	67 833,42	58 306,91	57 090,94	2020 12 16
2		Gretutinė teisė	2019 m.	584 709,45	515 547,45	486 535,41	2020 04 20
3	Retransliavimo teisė	Autorinė teisė	2019 m.	155 836,32	146 370,99	143 271,17	2020 09 15
4		Gretutinė teisė	2019 m.	155 836,32	147 695,20	142 235,59	2020 09 15
Viso:				964 215,51	867 920,55	829 133,11	

2.6. Gautos sumos iš kitų KAO

Nr.	Administruojamos teisės rūšis	Teisės kategorija	Kolektyvinio administravimo organizacija	Gauta suma (€)	Administravimo atskaitymai (€)	Kiti atskaitymai (€)
1	Kompensacinis atlyginimas	Autorinė teisė	Asociacija AKKA/LAA	80,62	-	-
2	Retransliavimo teisė	Autorinė teisė	Asociacija AKKA/LAA	1 100,05	-	-
Viso:				1 180,67	0	0

II Apskaitos ir finansinė informacija

2.7. Išmokėtos sumos kitoms KAO

Nr.	Administruojamos teisės rūšis	Teisės kategorija	Kolektyvinio administravimo organizacija	Išmokėta suma (€)	Administravimo atskaitymai taikyti nuo surinkto atlyginimo (%)	Kiti atskaitymai taikyti nuo surinkto atlyginimo
1	Kompensacinis atlyginimas	Gretutinė teisė	Asociacija AGATA	36 220,67	12 %	5 % atsargos rezervas
2		Gretutinė teisė	Asociacija LATGA	27 566,06		5 % socialinis – kultūrinis fondas
3	Retransliavimo teisė	Gretutinė teisė	AGICOA	431 066,73	6% (nuo AGICOA dalies)	10 % mokesčiai sumokėti Lietuvos Respublikoje
Viso:				494 853,46		

2.8. Atlyginimas AVAKA valdymo organams

AVAKA valdymo organas	Išmokėta suma (€)
Taryba	6 801,00
Stebėtojų komisija	Darbas neapmokamas

III Specialioji ataskaita

3.1. Fondai (surinkimas)

Nr.	Pavadinimas	Likutis 2019 12 31 (€)	Iplaukos 2020 m. (€)	Panaudotos lėšos 2020 m. (€)	Likutis 2020 12 31 (€)
1	Socialinis-kultūrinis fondas	61 168,16	Askaitymai nuo atlyginimo, surinkto už kūrinių kabelinę retransliaciją	Atskaitymai nuo Kompensacinio atlyginimo už atgaminimą asmeniniais tikslais	
			25 443,38	32 499,78	63 168
2	Specialus fondas	55 068,82	Lėšos gautos iš atsakingos organizacijos pagal LR ATGTĮ 20 str. 9 p. *		
			84 102,73	133 995	5176,82

* Lėšos nuskaitytos nuo atsakingos organizacijos surinkto atlyginimo už atgaminimą asmeniniais tikslais pagal LR ATGTĮ 20 str. 9 p. Lėšas AVAKA'į pveda atsakinga asociacija.

1. Socialinio-kultūrinio fondo lėšos gali būti skiriamos audiovizualinio sektoriaus stiprinimui ir kūrybiškumo skatinimui taip pat Tarybos patvirtintai Socialinei programai. Lėšos atskaitomos nuo surinkto atlyginimo.

2. Specialiojo fondo tikslas – skirti pilną ar dalinį finansavimą AVAKA vykdomiems projektams, o taip pat ir skirti pilną ar dalinį finansavimą trečiųjų asmenų vykdomiems projektams, kurie yra reikšmingi Lietuvos audiovizualiniam sektoriui.

3.2. Fondai (panaudojimas)

Atsižvelgiant į 2020 m. susiklosčiusią pandemiją dėl COVID-19, kuri pakoregavo ne tik audiovizualinį sektorių, bet ir visą šalies gyvenimą, Taryba nusprendė, kad fondų lėšos turi būti skiriamos AVAKA nariams, siekiant pagerinti kūrėjų padėtį dėl sustojusių veiklų ir negaunamų pajamų. Nuspręsta išmokėti fiksuotą sumą kiekvienam AVAKA nariui (fiziniam asmeniui). Dalis kūrėjų išmokoms skirtų lėšų išmokėtos ne tik iš socialinio-kultūrinio fondo, bet ir iš Specialaus fondo, kuris sudaromas ne iš surinkto atlyginimo atskaitymų.

Remti Projektai:

VŠĮ „Fralita films” – 2 000 (€)

VŠĮ Cultural and Media Consulting – 1 000 (€)

VŠĮ Lithuanian Shorts – 1 000 (€)

VŠĮ Filmų Štrichai – 4 400 (€)

Fondo pavadinimas	Išmokos kūrėjams (€)	Sidabrinės gervės (teisių įsigijimas, renginio organizavimas) (€)	Remti Projektai (pagal išmokėjimo faktą) (€)	Viso:
Socialinis-kultūrinis	54 768 (€)		8400 (€)	63 168
Specialus fondas	48 995 (€)	85 000 (€)		133 995

D. TAMULEVIČIŪTĖS AUDITO ĮMONĖ

Auditas, apskaitos tvarkymas, konsultacijos apskaitos ir mokesčių klausimais
Verkių g. 5, LT-08218 Vilnius, tel. 8-5 269 72 27, 8-5 237 46 71, faks. 8-5 272 76 55, el. paštas dana@ota.lt, data@ota.lt

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacijos AVAKA nariams

Nuomonė

Mes atlikome Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacijos AVAKA (toliau – Asociacija) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2020 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų veiklos rezultatų ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Asociacijos 2020 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, bei Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-372 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 1K-443 redakcija) patvirtintas Pelno nesiekiančių juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo taisyklės (toliau – Taisyklės).

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Asociacijos pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Asociacijos veiklos ataskaitoje, kuri yra Asociacijos skaidrumo ataskaitos dalis, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apspasvinti, ar joje yra reikšmingų neatitikimų, lyginant su finansinėse ataskaitose pateikta informacija, arba su mūsų žiniomis, pagrįstomis atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškreipta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškreipimą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Asociacijos veiklos ataskaitoje pateikta finansinė informacija atitinka tą pačią finansinių metų finansines ataskaitas bei, ar veiklos ataskaita buvo parengta laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Asociacijos veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka tą pačią finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Asociacijos veiklos ataskaita buvo parengta laikantis Lietuvos Respublikos Asociacijų įstatymo reikalavimų, o Asociacijos skaidrumo ataskaita - laikantis Lietuvos Respublikos Autorių ir gretutinių teisių įstatymo reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Asociacijos vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę bei Taisyklės, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Asociacijos gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Asociaciją ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Asociacijos finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškreipimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškreipimai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškreipimo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Asociacijos vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Asociacijos gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarėme išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Asociacija negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Be visų kitų dalykų mes privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, jeigu juos nustatėme audito metu.

Auditorė Dana Tamulevičiūtė

D. Tamulevičiūtės individuali (audito) įmonė

Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000290

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001214

2021 m. balandžio 30 d.

Verkių g. 5, Vilnius

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA

(subjekto teisinė forma, pavadinimas, kodas)

Įmonės kodas 301555698, Naugarduko g. 3, Vilnius,

Duomenys yra kaupiami ir saugomi VĮ Registrų centro Vilniaus filialo Juridinių asmenų registre
(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

(teisinis statusas, jei subjektas likviduojamas, reorganizuojamas ar yra bankrutavęs)

PATVIRTINTA

2021 m. _____ d.

protokolo Nr. _____

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
Pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis2021.03.31 Nr. 1
(sudarymo data)2020-01-01 - 2020-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

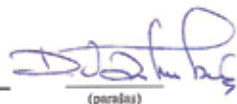
Euras

Finansinės ataskaitos valiuta ir jos tikslumo lygis)

	TURTAS	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Pradžios ataskaitinis laikotarpis
A.	ILGALAIKIS TURTAS		3851	7652
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS	1	3806	7606
II.	MATERIALUSIS TURTAS	2	45	46
III.	FINANSINIS TURTAS			
IV.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS			
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS		2569095	2080852
I.	ATSARGOS	3	12400	16975
II.	PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	4	771705	722691
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	5		
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	6	1784990	1341186
	TURTAS, IŠ VISO		2572946	2088504
C.	NUOSAVAS KAPITALAS		999	999
I.	DALININKŲ KAPITALAS	7		
II.	REZERVAI	7		
III.	NELIEČIAMASIS KAPITALAS	7		
IV.	SUKAUPTAS VEIKLOS REZULTATAS		999	999
D.	FINANSAVIMO SUMOS	8	816142	970247
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI		1755895	1117258
I.	ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
II.	TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	9	1755805	1117258
	NUOSAVAS KAPITALAS, FINANSAVIMO SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, IŠ VISO		2572946	2088504

Direktorius

(subjekto įstatuose nurodyto valdymo organo nario pareigų pavadinimas)

(parašas)

Darius Vaitiekūnas
(vardas, pavardė)

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA

(subjekto teisinė forma, pavadinimas, kodas)

Įmonės kodas 301555698, Naugarduko g. 3, Vilnius,

(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

(teisinis statusas, jei subjektas likviduojamas, reorganizuojamas ar yra bankrutavęs)

PATVIRTINTA

2021 m. _____ d.

protokolo Nr. _____

VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA
Pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis2021.03.31 Nr. 2
(sudarymo data)2020-01-01 - 2020-12-31
(ataskaitinis laikotarpis)

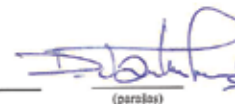
Euras

Finansinės ataskaitos valiuta ir jos tikslumo lygis)

	TURTAS	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Pradžios ataskaitinis laikotarpis
I.	PAJAMOS	10	1055854	752318
1.	PARDAVIMO PAJAMOS		182726	211951
2.	FINANSAVIMO PAJAMOS	10	838937	540333
3.	KITOS PAJAMOS	10	34191	34
II.	ŠAŃAUDOS	11	1055854	752318
1.	PREKIŲ, SUTEIKTŲ PASLAUGŲ SAVIKAINA IR KITOS PARDAVIMO ŠAŃAUDOS			
2.	VEIKLOS ŠAŃAUDOS	11	216917	211985
3.	KITOS ŠAŃAUDOS		838937	540333
III.	VEIKLOS REZULTATAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		-	-
IV.	PELNO MOKESTIS			
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS		-	-

Direktorius

(subjekto įstatuose nurodyto valdymo organo nario pareigų pavadinimas)

(parašas)

Darius Vaitiekūnas
(vardas, pavardė)

ARČIAU KŪRĖJO!

TV ir kino prodiuserių, autorių atstovavimas
bei teisių administravimas. Tapk mūsų
asociacijos dalimi!

AVAKA
Kino Fondas
Sidabrinė gervė

kinofondas
sidabrinegerve

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija
AVAKA

Naugarduko g. 3, Vilnius LT-03231

Telefonas: (+370) 620 52 877

El. paštas: info@avaka.lt

www.avaka.lt